

Ing. Ľuboš Jakubec – *PROKRING*
Rezedová 1449/1, 821 01 Bratislava - Ružinov

ZBERNÝ DVOR DUNAJSKÁ STREDA

POSÚDENIE VPLYVU INVESTÍCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
podľa zákona č. 24/2006 Z.z.
ZÁMER

NOVEMBER 2015

OBSAH A ŠTRUKTÚRA ZÁMERU

I.	Základné údaje o navrhovateľovi	6
I.1.	Názov (meno)	6
I.2.	Identifikačné číslo	6
I.3.	Sídlo	6
I.4.	Oprávnený zástupca obstarávateľa	6
I.5.	Kontaktná osoba, miesto konzultácie	6
II.	Základné údaje o navrhovanej činnosti	7
II.1.	Názov	7
II.2.	Účel	7
II.3.	Užívateľ	7
II.4.	Charakter navrhovanej činnosti).....	8
II.5.	Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	8
II.6.	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000)	10
II.7.	Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.....	10
II.8.	Stručný opis technického a technologického riešenia.....	10
II.9.	Dotknutá obec.....	10
II.10.	Dotknutý samosprávny kraj.....	14
II.11.	Dotknuté orgány.....	14
II.12.	Povoľujúci orgán	14
II.13.	Rezortný orgán	14
II.14.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	14
II.15.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti	
	presahujúcich štátne hranice.....	14
III.	Základné informácie o súčasnom stave	
	životného prostredia dotknutého územia	15
III.1.	Charakteristika prírodného prostredia	15
III.1.1.	Horninové prostredie.....	15
III.1.2.	Klimatické pomery.....	16
III.1.3.	Voda	17
III.1.4.	Pôda	19
III.1.5.	Fauna, flóra, vegetácia.....	19
III.1.6.	Chránené územia.....	21
III.2.	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	24
III.2.1.	Štruktúra krajiny	24
III.2.2.	Scenéria.....	24

III.2.3.	Ochrana krajiny	25
III.2.4.	Územný systém ekologickej stability	27
III.3.	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.....	27
III.3.1.	Obyvateľstvo	28
III.3.2.	Sídla	29
III.3.3.	Priemysel	29
III.3.4.	Poľnohospodárstvo	30
III.3.5.	Lesné hospodárstvo.....	30
III.3.6.	Doprava	31
III.3.7.	Služby	31
III.3.8.	Rekreácia a cestovný ruch	31
III.3.9.	Kultúrohistorické pamiatky	33
III.4.	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	34
III.4.1.	Geologické a geomorfologické pomery	35
III.4.2.	Kvalita ovzdušia	36
III.4.3.	Kvalita vôd	36
III.4.4.	Kvalita pôdy a horninového prostredia	37
III.4.5.	Kvalita bioty	38
III.4.6.	Skládky, smetiská, devastované plochy	38
III.4.7.	Hluk	40
III.4.8.	Súčasný zdravotný stav obyvateľstva	40
IV.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	42
IV.1.	Požiadavky na vstupy	42
IV.1.1.	Záber pôdy.....	42
IV.1.2.	Chránené územia a ochranné pásma	42
IV.1.3.	Ostatné surovinové a energetické zdroje	42
IV.1.4.	Dopravná a iná infraštruktúra	42
IV.1.5.	Nároky na pracovné sily	42
IV.1.6.	Iné nároky	43
IV.2.	Údaje o výstupoch	43
IV.2.1.	Ovzdušie a zápach	43
IV.2.2.	Odpadové vody	43
IV.2.3.	Odpady	43
IV.2.4.	Zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu.....	45
IV.2.5.	Žiarenia.....	46
IV.2.6.	Nebezpečné látky	46

IV.2.7.	Vyvolané investície	46
IV.3.	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	46
IV.3.1.	Vplyv na vodu	46
IV.3.2.	Vplyv na pôdu a horninové prostredie	46
IV.3.3.	Vplyv na kvalitu ovzdušia	47
IV.4.	Hodnotenie zdravotných rizík	47
IV.5.	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia.....	47
IV.6.	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	47
IV.6.1.	Vplyv na pôdu, horninové prostredie a vodu	48
IV.6.2.	Vplyv na kvalitu ovzdušia	48
IV.6.3.	Vplyv na prírodu.....	48
IV.6.4.	Narušenie pohody a kvality života.....	48
IV.6.5.	Socio-ekonomické vplyvy	48
IV.6.6.	Vplyvy na krajinu.....	49
IV.7.	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	49
IV.8.	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.....	49
IV.9.	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	49
IV.10.	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie	49
IV.10.1.	Pôda a horninové prostredie	49
IV.10.2.	Podzemná a povrchová voda.....	50
IV.10.3.	Ochrana vegetácie.....	50
IV.10.4.	Havarijný plán	50
IV.11.	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.....	51
IV.12.	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.....	51
IV.13.	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	51
V.	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	53
VI.	Mapová a iná obrazová dokumentácia	55
VII.	Doplňujúce informácie k zámeru	56
VII.1.	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov.	56

VII.2.	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru	56
VII.3.	Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.....	57
VIII.	Miesto a dátum vypracovania zámeru.....	58
IX.	Potvrdenie správnosti údajov	59
IX.1.	Spracovatelia zámeru	59
IX.2.	Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	60

I. Základné údaje o navrhovateľovi

I.1. Názov (meno)

Mesto Dunajská Streda

I.2. Identifikačné číslo

00305383

I.3. Sídlo

Mestský úrad, 50/16
929 01 Dunajská Streda

I.4. Oprávnený zástupca obstarávateľa

JUDr. Zoltán Hájos, primátor mesta, tel.: 0918 607 355

I.5. Kontaktná osoba, miesto konzultácie

Ing. Juraj Hervay, investičné oddelenie, tel.: 0908 788 365

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

II.1. Názov

ZBERNÝ DVOR DUNAJSKÁ STREDA

II.2. Účel

Účelom výstavby predmetnej stavby je vybudovanie zberného dvoru pre mesto Dunajská Streda, ktorý bude umiestnený v katastri mesta Dunajská Streda. V zbernom dvore budú dočasne uskladnené odpady vyprodukované obyvateľmi a návštevníkmi mesta. Následne budú jednotlivé vyseparované odpady odvážané oprávnenými organizáciami na ich likvidáciu. Občania budú mať možnosť dovozu jednotlivých vyseparovaných odpadov do zberného dvoru bez nutnosti spoplatnenia uvedenej služby.

Zbierané odpady

- a) **kontajnerový zber** - zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky, zmiešané odpady zo stavieb a demolácií, sklo, biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, drevo, kovy, biologicky rozložiteľný odpad, zemina a kamenivo, objemný odpad, papier, plasty.
- b) **ekosklad** - nebezpečné odpady, vyseparované z KO (motorové, prevodové a mazacie oleje, obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami, rozpúšťadlá, kyseliny, zásady, fotochemické látky, pesticídy, žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť, jedlé oleje a tuky, farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky, detergenty obsahujúce nebezpečné látky, liečivá, batérie a akumulátory)
- c) **kóje** - opotrebované pneumatiky, drevná štiepka

Účel stavby:

Účelom zriadenia zberného dvoru odpadov v meste je vytvoriť priestor, kde občania budú môcť bezplatne odovzdávať problémové zložky komunálnych odpadov tzv. donáškovým systémom. Za problémové druhy odpadov z domácností je možné považovať všetky odpady vznikajúce v domácnosti, pre ktoré nie je v súčasnosti navrhnutý optimálny systém nakladania, t.j. vhodný zber, odvoz a možnosť odovzdať odpady na určené miesto. Problémové druhy odpadov v tomto zmysle predstavujú najmä:

- drobné stavebné odpady
- veľkoobjemový odpad
- vyradené chladničky, práčky a iné elektrospotrebiče (odpad z elektrozariadení)

- použité obaly, rôzneho druhu a pôvodu znečistené nebezpečnými látkami (fľaše, znečistené obaly z motorových olejov, vedrá od farieb, igelity apod.)
- textílie
- biologicky rozložiteľný odpad (pokosená tráva, konáre, odpad zo záhrad...)
- opotrebované pneumatiky
- autobatérie, iné drobné batérie
- iný odpad s obsahom škodlivých látok – nebezpečné odpady

Dôkladný systém nakladania s problémovými druhmi odpadov absentuje vo väčšine miest a obcí v SR. Takéto odpady zväčša končia na čiernych nelegálnych skládkach odpadov a predstavujú potenciálnu environmentálnu záťaž územia. V konečnom dôsledku musí mesto / obec vynaložiť nemalé prostriedky na odvoz a zneškodnenie, prípadne sanáciu územia čiernych skládok.

Nádobové (kontajnerové) spôsoby zberu týchto druhov odpadov vykazujú určité nevýhody. Hlavne pri zbere objemného odpadu nie sú schopné pružne reagovať na individuálne výkyvy zberných špičiek. Tieto nevýhody sa môžu kompenzovať zavádzaním zberných dvorov. Zberné dvory sú doplnkom celoplošných systémov zberu vybraných zložiek komunálneho odpadu. Zriaďovanie zberných dvorov je mestami / obcami v SR rozširované hlavne z dôvodu povinnosti zberu nebezpečných odpadov, drobného stavebného odpadu a veľkoobjemového odpadu.

Navrhovaná stavba Zberového dvora v Dunajskej Strede je situovaná na okraji mesta na pozemkoch s parcelným číslom č.3418/77, 3418/78.

V navrhovanom zbernom dvore sa bude vykonávať iba zhromažďovanie, zber odpadov od obyvateľov mesta. Po nazhromaždení transportného množstva odpadov sa tieto budú následne odvážať na zneškodnenie alebo zhodnotenie zmluvným prepravcom, alebo vlastnými nákladnými dopravnými prostriedkami.

Súčasťou vybavenia zberného dvora bude sociálno-prevádzkový kontajner pre obsluhu a príslušným vybavením, jedna vstupná brána, osvetlenie, prípojka vody a kanalizácie, odvodnenie spevnenej plochy a vozový park a príslušenstvom.

II.3. Užívateľ

Mesto Dunajská Streda

II.4. Charakter navrhovanej činnosti (nová činnosť, zmena činnosti a podobne)

Navrhovaná stavba Zberového dvora v Dunajskej Strede je situovaná na okraji mesta na pozemkoch s parcelným číslom č.3418/77, 3418/78.

V rámci širšieho regiónu mesta Dunajská Streda je zavedený separovaný zber odpadov a táto stavba bude umožňovať fyzickým a právnickým osobám odovzdanie odpadov na vyhradené miesto oprávnenej organizácii a zabezpečiť nakladanie s odpadom v zmysle platnej legislatívy.

Všetky odpady, prichádzajúce do Zberového dvora, budú na vstupe kontrolované a v prípade potreby odvážené. Druh a v prípade potreby aj váha odpadu budú zaevidované. Zberový dvor odpadov tvorí areál s potrebnými skladovacími a manipulačnými plochami. Odpady budú zbierané do kontajnerov, vhodných pre skladovanie jednotlivých druhov odpadu. Zberný dvor odpadov bude zabezpečovať ekologicky vhodné skladovanie odpadov, pokiaľ sa nezhromaždí ekonomicky potrebné množstvo jednotlivých druhov. Po nahromadení potrebného množstva budú odpady odvážané na recykláciu, využitie, prípadne konečné zneškodnenie do zariadení, vhodných na zneškodnenie odpadov. Zneškodňovanie, recyklácia a využitie odpadov bude prevádzkovateľ Zberového dvora riešiť na základe zmluvných vzťahov s oprávnenými organizáciami.

II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)

Kraj (VÚC):	Trnavský
Okres:	Dunajská Streda
Mesto:	Dunajská Streda
Katastrálne územie:	Dunajská Streda

II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000)

II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Zahájenie stavby predpokladáme v r. 2016 a ukončenie stavby r.2016. Celková doba výstavby bude 6 mesiacov.

II.8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Predmetom tohto projektu je riešenie vybudovania zberného dvoru odpadov a dodávka príslušného strojného parku v meste Dunajská Streda.

Zberný dvor je navrhnutý ako funkčný a moderný systém odpadového hospodárstva so zámerom splnenia legislatívnych požiadaviek a povinností pre obce a mestá, zohľadňujúc ekonomicky prijateľné náklady na zabezpečenie odpadového hospodárstva. Vybudovaním stavebno-technicky vhodného zberného dvora bude vytvorený predpoklad pre ochranu životného prostredia a zlepšenia životných podmienok obyvateľov a návštevníkov mesta.

V zbernom dvore budú dočasne uskladnené odpady vyprodukované obyvateľmi a návštevníkmi mesta. Následne budú jednotlivé vyseparované odpady odvážané oprávnenými organizáciami na ich likvidáciu. Občania budú mať možnosť dovozu jednotlivých vyseparovaných odpadov do zberného dvoru bez nutnosti spoplatnenia uvedenej služby.

Zbierané odpady

- a) kontajnerový zber** - zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky, zmiešané odpady zo stavieb a demolácií, sklo, biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, drevo, kovy, biologicky rozložiteľný odpad, zemina a kamenivo, objemný odpad, papier, plasty.
- b) ekosklad** - nebezpečné odpady, vyseparované z KO (motorové, prevodové a mazacie oleje, obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami, rozpúšťadlá, kyseliny, zásady, fotochemické látky, pesticídy, žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť, jedlé oleje a tuky, farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky, detergenty obsahujúce nebezpečné látky, liečivá, batérie a akumulátory)
- c) kóje** - opotrebované pneumatiky, drevná štiepka

Účel stavby:

Účelom zriadenia zberného dvoru odpadov v meste je vytvoriť priestor, kde občania budú môcť bezplatne odovzdávať problémové zložky komunálnych odpadov tzv. donáškovým systémom. Za problémové druhy odpadov z domácností je možné považovať všetky odpady vznikajúce v domácnosti, pre ktoré nie je v súčasnosti navrhnutý optimálny systém nakladania, t.j. vhodný zber, odvoz a možnosť odovzdať odpady na určené miesto. Problémové druhy odpadov v tomto zmysle predstavujú najmä:

- drobné stavebné odpady
- veľkoobjemový odpad
- vyradené chladničky, práčky a iné elektrospotrebiče (odpad z elektrozariadení)
- použité obaly, rôzneho druhu a pôvodu znečistené nebezpečnými látkami (fľaše, znečistené obaly z motorových olejov, vedrá od farieb, igelity apod.)
- textílie
- biologicky rozložiteľný odpad (pokosená tráva, konáre, odpad zo záhrad...)
- opotrebované pneumatiky
- autobatérie, iné drobné batérie
- iný odpad s obsahom škodlivých látok – nebezpečné odpady

Dôkladný systém nakladania s problémovými druhmi odpadov absentuje vo väčšine miest a obcí v SR. Takéto odpady zväčša končia na čiernych nelegálnych skládkach odpadov a predstavujú potenciálnu environmentálnu záťaž územia. V konečnom dôsledku musí mesto / obec vynaložiť nemalé prostriedky na odvoz a zneškodnenie, prípadne sanáciu územia čiernych skládok.

Nádobové (kontajnerové) spôsoby zberu týchto druhov odpadov vykazujú určité nevýhody. Hlavne pri zbere objemného odpadu nie sú schopné pružne reagovať na individuálne výkyvy zberných špičiek. Tieto nevýhody sa môžu kompenzovať zavádzaním zberných dvorov. Zberné dvory sú doplnkom celoplošných systémov zberu vybraných zložiek komunálneho odpadu. Zriaďovanie zberných dvorov je obcami v SR rozširované hlavne z dôvodu povinnosti zberu nebezpečných odpadov, drobného stavebného odpadu a veľkoobjemového odpadu.

Navrhovaná stavba Zberového dvora v Dunajskej Streda je situovaná na okraji mesta na pozemkoch s parcelným číslom č.3418/77, 3418/78.

V navrhovanom zbernom dvore sa bude vykonávať iba zhromažďovanie, zber odpadov od obyvateľov mesta. Po nazhromaždení transportného množstva odpadov sa tieto budú následne odvážať na zneškodnenie alebo zhodnotenie zmluvným prepravcom, alebo vlastnými nákladnými dopravnými prostriedkami.

Súčasťou vybavenia zberného dvora bude sociálno-prevádzkový kontajner pre obsluhu a príslušným vybavením, jedna vstupná brána, osvetlenie, prípojka vody a kanalizácie, odvodnenie spevnenej plochy a vozový park a príslušenstvom.

Umiestnenie stavby

Zberný dvor je situovaný s ohľadom na:

- dodržiavanie požadovaných ochranných pásiem,
- trasy jestvujúcich a naprojektovaných podzemných inžinierskych sietí,
- majetkovo-právne vzťahy investora k dotknutej parcele,
- možnosti prístupu k zbernému dvoru pre obyvateľov mesta.

Projektovaná stavba je rozdelená na nasledovné stavebné objekty (SO) a prevádzkové súbory (PS):

SO 01 Príprava staveniska

SO 02 Sociálno prevádzkový objekt

SO 03 Vodohospodárske objekty

SO 04 Prívod NN

SO 05 Komunikácie a spevnené plochy

SO 06 Oplotenie

SO 07 Vonkajšie osvetlenie

SO 08 Terénne a sadové úpravy

PS 01 Technologické zariadenie zberového dvora

PS 02 Cestná mostová váha

Rozsah hlavných súčastí stavby zberného dvora:

Spevnená betónová plocha		3 970 m ²
Cestné obrubníky pre spevnenú plochu		284 m
Dažďová kanalizácia	PVC DN 150	82,0 m
Dažďová kanalizácia	PVC DN 200	9,0 m
Dažďová kanalizácia	PVC DN 250	40,0 m
Dažďová kanalizácia	PVC DN 300	15,0 m
Kanalizačná šachta	ø 1000	4 ks
Uličná vpusť		7 ks
Odlučovač ropných látok		1 ks
Vsakovacie zariadenie		1 ks
Sociálno-prevádzkový kontajner		1 ks
Vodovodná prípojka	HDPE DN 25	14 m
Vodomerová šachta		1 ks
Žumpa	12 m ³	1 ks
Kanalizačná prípojka	PVC DN 125	2,5 m
Kanalizačná prípojka	PVC DN 110	5,0 m
Oplotenie areálu		435,0 m
Posuvná samonosná brána	š 6,00 m	1 ks
Prípojka NN		1 ks
PRIS		1 ks
Vonkajšie osvetlenie		6 ks
Vonkajšia zásuvková skriňa		1 ks
Výsadba kríkového porastu		250 ks
Vystretie ornice		5 350 / 1 107 m ² / m ³
Zatrávnenie		5 350 m ²

Technologické zariadenie stavby

Návrh vystrojenia zberného dvora technologickým zariadením má len odporúčací charakter. Budúci prevádzkovateľ si sám určí potrebné počty a kapacity jednotlivých zariadení podľa svojich potrieb.

II.9. Dotknutá obec

- Mesto Dunajská Streda

II.10. Dotknutý samosprávny kraj

- Trnavský samosprávny kraj

II.11. Dotknuté orgány

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie, vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie činnosti. V tejto súvislosti je to predovšetkým:

- Trnavský samosprávny kraj
- Krajský úrad životného prostredia
- Okresný úrad životného prostredia
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva

II.12. Povoľujúci orgán

- Okresný úrad v Dunajskej Strede, Odbor starostlivosti o životné prostredie

II.13. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR - Odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie

II.14. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Zámer činnosti sa pripravuje s cieľom následného vydania územného rozhodnutia a stavebného povolenia pre navrhovanú činnosť v zmysle stavebného zákona.

II.15. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Počas výstavby, ani po výstavbe navrhovanej činnosti sa vplyvy presahujúce štátne hranice SR nepredpokladajú.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

III.1. Charakteristika prírodného prostredia

Podľa regionálneho geologického členenia Západných Karpát sa celé územie nachádza v Podunajskej panve, reprezentovanej v celom rozsahu Gabčíkovskou panvou.

Riešené územie Dunajskej Stredy patrí podľa geomorfologického členenia územia Slovenska (Mazúr, E. – Lukniš, M. in Atlas SSR, 1980) do nasledujúcich jednotiek:

Sústava: Alpsko – himalajská

Podsústava: Panónska panva

Provincia: Západopanónska panva

Subprovinciiaa: Malá Dunajská kotlina

Oblasť: Podunajská nížina

Celok: Podunajská nížina

Riešené územie Dunajskej Stredy sa nachádza v nadmorskej výške od 110 m n.m. po cca 120 m n.m. Na vytváraní nížinného rovinatého reliéfu sa podieľali hlavne fluvialno – akumulčné procesy, najmä agradácia, súvisiaca so stratou transportačnej schopnosti Dunaja, po jeho vyústení z Devínskej brány. Geologická stavba územia je relatívne jednoduchá. Budovaná je hrubými kvartérnymi náplavami Dunaja, ktoré sú reprezentované štrkopieskami, miestami až pieskami dunajského náplavového kužeľa, veku pleistocénu a ruman. Štrkopiesky neustálym poklesávaním centra panvy dosiahli značnú hĺbku. V typických kvartérnych sedimentoch vyvinutých v centre Žitného ostrova prevládajú piesčité štrky a štrky s prímiesou piesku. Podunajská rovina predstavuje mladú formáciu, prekrytú ešte málo hrubými naviatych pieskov, slatinnými sedimentmi vo forme rašeliny v slepých ramenách riek a hlinitými prekryvmi. Podložie kvartérnych sedimentov budujú neogéne sedimenty pliocénu, ktorý dosahuje hrúbku až 1200 m, tvorí ho ílovito-piesčité podložie s polohami štrku. Depresia Podunajskej nížiny má zlomovo- kryhovú stavbu. Zlomy vytvárajú blokovú stavbu. Seizmická aktivita daného územia je prevažne v 5 a sčasti v 6 stupni MSK.

III.1.1. Horninové prostredie

Pedologické pomery

V záujmovom území výrazne prevládajú **černozeme** rôznych subtypov na starších riečnych nivách, zväčša s blízko ležiacim štrkovým podložím ako aj na viatych pieskoch, z ktorých černozem čiernicová karbonátová je prevažujúcim typom a **čiernice** rôznych subtypov na aluviálnych uloženinách a na podmáčaných sprašových horninách ako aj čiernice v

zaniknutých mŕtvych ramenách a vodných plochách najmä sa jedná o čiernice černozemné karbonátové až čiernice glejové karbonátové. Humusový horizont majú pomerne hrubý, od 0,40 do 0,60 m, obsah humusu je vysoký. Pôdy sú hlboké, bez skeletu. Zrnitosť sú stredne ťažké (piesočnato-hlinité, hlinité) až ťažké (ílovito-hlinité). Pôdna reakcia je neutrálna až alkalická. Pôdy sú odolné voči mechanickej degradácii, ich náchylnosť na chemickú degradáciu je nízka. Z hľadiska potenciálnej erózie pôdy patrí Dunajská Streda do kategórie s nepatrnou až slabou eróziou. Ide najmä o pôdy na fluvialných rovinách s miernou, mierne silnou až s intenzívnou defláciou. Z hľadiska kvality pôdneho fondu je riešené územie až na menšie lokality reprezentované našimi najúrodnejšími genetickými pôdnymi typmi. Ich agronomická hodnota je znížená nedostatkom vlhky vo vegetačnom období, preto bolo nutné vo väčšom rozsahu budovať doplnkové závlahy, ktorých dopad nie je z hľadiska ochrany životného prostredia jednoznačný.

Ložiská nerastných surovín

V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín. V širšom okolí sú však predpoklady pre výskyt týchto nerastných surovín: štrk, piesok, tehliarske hliny a rašelina.

Ložiská štrkov a piesčitých štrkov sú viazané na formáciu dunajských štrkov, ktoré sa v okolí ťažia na mnohých miestach. Ložiská pieskov sú geneticky viazané na polohy fluvialných a fluvialnoeolických pieskov. Ložiská tehliarskych surovín sú viazané na náplavové sedimenty Malého Dunaja alebo na preplavené sprašové hliny. Kvalitatívne sa nejedná o prvotriedne tehliarske suroviny.

III.1.2. Klimatické pomery

Klimatické pomery sledovanej oblasti sú relatívne homogénne územie patrí do teplej klimatickej oblasti. Ide o nížinnú klímu, ktorá je charakterizovaná miernou inverziou teplôt (K. Tarábek, 1980). V rámci danej oblasti územie spadá prevažne do teplého, suchého okrsku s miernou zimou a dlhším slnečným svitom vo vegetačnom období nad 1500 h. Priemerná teplota v januári je -2,5 °C, v júli 20,5 °C. Bezmrázivé obdobie trvá 180 až 200 dní. V území je 60 až 70 letných dní za rok (K. Tarábek, 1980). Priemerné ročné teploty na riešenom území sa pohybujú v rozmedzí od 9,0 po 10,5 °C. Najchladnejším mesiacom v roku je január s teplotami v rozpätí od -1 do -4 °C, najteplejší je júl s teplotami od 19,5 až 20,5 °C. Teplá klimatická oblasť má počet letných dní v roku (s max. teplotou vzduchu 25 °C a vyššou) nad 50, ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 530-650 mm. Bezmrázové obdobie trvá v priemere 180 až 200 dní, počet letných dní v roku býva zvyčajne 60 až 70. Dĺžka širšieho vegetačného obdobia trvá asi 6 mesiacov (približne od 15. marca do 15. novembra), užšie vegetačné

obdobie trvá asi 6 mesiacov. Chod oblačnosti je charakterizovaný maximom v decembri a minimom v júli až v septembri. Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v priemere od 530 do 650 mm. V dlhoročných priemeroch medzi najmenej výdatné mesiace patria január a február, najviac zrážok pripadá na teplý polrok a to mesiace máj až júl. Len o niečo viac ako 50% zrážok spadne vo vegetačnom období a keďže v tomto období priemerný úhrn potencionálneho výparu je väčší ako 600 mm, územie sa javí ako suché, s nedostatkom vlahy. Priemerný počet dní so zrážkami 1 mm a viac dosahuje zvyčajne 90 až 100 dní v roku. V zimnom období prevládajú snehové zrážky, maximum snehovej pokrývky dosahuje 25 cm a dĺžka snehovej pokrývky trvá v priemere do 90 dní v roku. Prevládajúcim prúdením vzduchových hmôt je severný a severovýchodný vietor. Naopak najzriedkavejšie bývajú vetry s juhozápadným smerom prúdenia. Orografické podmienky riešeného územia podmieňujú častú veternosť v tomto území, čo sa podieľa aj na zhoršení vlhového deficitu. Priemerná rýchlosť vetra v roku je $3,8 \text{ m.s}^{-1}$, 16% v období cez rok vanú vetry rýchlejšie ako 6 m.s^{-1} .

III.1.3. Voda

Územie patrí do povodia rieky Dunaj, je súčasťou Žitného ostrova. Všetky toky majú dažďovo snehový typ režimu odtoku, s najvyššími priemernými mesačnými prietokmi v marci a s najnižšími v novembri. Vysoká vodnosť sa vyskytuje vo februári až apríli, koncom jesene možno pozorovať podružné zvýšenie vodnosti. Hydrologické pomery územia sú do značnej miery ovplyvnené riekou Dunaj ako aj výstavbou vodného diela Gabčíkovo. Záujmové územie patrí do hydrogeologického rajónu Q 052. Kvartérne usadeniny štrkov a pieskov, ktoré sem naniesol Dunaj svojou akumuláčnou činnosťou sú významným zdrojom podzemných vôd. Ich výdatnosť dosahuje až $5\,000 \text{ l.s}^{-1}$ (v širšom území Žitného ostrova). Povrchové vody sú tvorené predovšetkým kanálmi s rôznym stupňom antropogenizácie – s prirodzeným charakterom koryta až po kanále s betónovým korytom. Systém kanálov chráni územie pred nadbytočnou vlhokou a v suchých obdobiach slúžia na zavlažovanie. Najdôležitejším kolektorom podzemných vôd študovaného územia sú štrkopiesčité sedimenty kvartéru a rumanu-vrchného pliocénu. Vysoký úhrnný výpar spôsobuje že dopĺňanie zásob podzemných vôd zrážkovými vodami je v porovnaní s prírónmi vôd Malého Dunaja zanedbateľný. Tektonická stavba a charakter sedimentácie spôsobil, že v dolnej časti hydrogeologického rajónu hladiny podzemnej vody vystupovali až k terénu a boli následne odovzdávané odvodňovacími kanálmi, čo spôsobovalo pokles hladín podzemných vôd v tomto území. V súvislosti s prevádzkou VDG sa hladina podzemnej vody v priebehu posledných rokov mierne zvýšila a v súčasnosti kolíše v rozpätí od 2 do 3 m. Pôvodný typ chemického zloženia podzemných vôd je výrazne kalcium hydrogénkarbonátový s nízkou až strednou mineralizáciou $300\text{--}500 \text{ mg.l}^{-1}$. V najvrchnejšej zóne dochádza k pozvoľnému

narastaniu obsahu hlavných charakteristík znečistenia chloridmi, síranmi a dusičnanmi, čoho dôsledkom je zmena pôvodného typu so zvyšovaním sulfátového a chloridového iónu, celková mineralizácia narastá na 700 až 1300 mg/l. Hydrogeologické pomery sú v priamej súvislosti s geologickou stavbou. Nositeľmi podzemných vôd sú hlavne fluviálne sedimenty – štrky a piesky napájané Dunajom a Malým Dunajom. Hydrogeologicky patrí oblasť k povodiu rieky Dunaj. Teplota vzduchu v povodí obsahuje ročný priemer 8-10 C. Relatívna vlhkosť vzduchu je priemerne 77 %. Ročný úhrn zrážok kolíše okolo 550 mm.

Podzemné vody

Podzemné vody ktoré sa v záujmovom území využívajú k pitným a technologickým účelom, patria podľa veku kolektorského prostredia do dvoch skupín: a) podzemné vody neogénnych plyocenných vrstiev b) podzemné vody kvarteru Podzemné vody kvarteru tvoria prvý zvodnený horizont pod povrchom. Ich hladina býva voľná, alebo len slabo napätá vplyvom zaťaženia nadložnými vrstvami. Z kvalitatívneho hľadiska sa vyznačuje takmer vždy vhodnosťou pre pitné účely. Ich režim býva ovplyvňovaný intenzitou a časovým rozdelením zrážok ako aj pohybom hladiny v Dunaji. Podzemné vody sú v zmysle vodného zákona vyhradené predovšetkým pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou a úžitkovou vodou. Základným faktorom, ktorý podmieňuje akumuláciu podzemných vôd Žitného ostrova je formácia dunajských štrkov. Ich hrúbka sa v jednotlivých častiach mení v závislosti od granulometrického zloženia a podielu psamitckej a pelitickej zložky. Hladina podzemných vôd v oblasti Žitného ostrova je voľná. V strednej, dolnej časti ako aj v oblasti odtoku vystupuje hladina podzemnej vody bližšie k povrchu. V hornej časti Žitného ostrova je hladina podzemnej vody zaklesnutá 4 – 5 m pod úroveň terénu. Výrazné výkyvy hladiny podzemnej vody v pri riečnej zóne sa výstavbou Vodného diela Gabčíkovo stabilizovali. V súčasnosti sa hladiny v kanáloch regulujú podľa potrieb poľnohospodárov pre závlahy. Chemické zloženie vôd žitného ostrova je dané predovšetkým primárnymi genetickými faktormi, ktoré pôsobia v smere výrazného kalcium – magnézium bikarbonátového chemizmu.

Minerálne a termálne vody

V dotknutom a záujmovom území sa minerálne a termálne pramene nevyskytujú. V širšom záujmovom území bolo vyhlásených niekoľko geotermálnych vrtov, ktoré sa využívajú na rôzne účely (zdravotníctvo, energetika, poľnohospodárstvo, rekreácia a pod.)

Odtokové pomery

Záujmové územie okres Dunajská Streda je z dvoch strán ohraničený hlavnými tokmi Dunaja a Malého Dunaja. Aj keď je Dunaj najväčšou riekou, hlavným recipientom je Malý Dunaj, do ktorého sú z väčšej časti územia okresu odvádzané sieťou kanálov vnútorné, ale aj vonkajšie

vody.

Vodohospodársky chránené územia

Prevažná časť okresu Dunajská Streda (vrátane dotknutého územia) patrí do chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd Žitného ostrova. Táto oblasť bola vyhlásená Nariadením vlády SSR č. 46/1978 Zb. ako prvá chránená vodohospodárska oblasť na Slovensku. Tvoria ju územie ohraničené riekou Dunaj, Chotárnym kanálom, Malým Dunajom, Suchým potokom a Čiernou vodou. Prioritnou úlohou v tejto oblasti je vytvárať a udržiavať priaznivé podmienky pre tvorbu a zachovanie zdrojov podzemných a povrchových vôd a zabezpečovať ich všestrannú ochranu. Všetky činnosti v tomto území sú limitované citovaným nariadením a riadené orgánmi s cieľom ochrany tejto unikátnej akumulácie podzemných vôd.

III.1.4. Pôda

Z hľadiska kvality pôdneho fondu územie okresu Dunajská Streda je reprezentované najúrodnejšími pôdami, ktoré v súčasnosti s neustále narastajúcou intenzifikáciou poľnohospodárskej výroby si vyžadujú naliehavú ochranu. V okrese Dunajská Streda viac ako polovicu z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy predstavuje chránená pôda (poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 1.- 4. kvalitatívnej skupiny). Hlavnou príčinou takéhoto vysokého hodnotenia pôd je výhodná geografická poloha v rámci Slovenska, špecifické klimatické a stanovištné podmienky nížinného typu, priaznivý hydrologický režim a geologické podložie pre vývin najkvalitnejších pôd.

III.1.5. Fauna, flóra, vegetácia

Predmetné územie a širšie okolie (okres Dunajská Streda) spadá celou rozlohou do Oblasti panónskej flóry (Panonicum), Obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), Okresu Podunajská nížina.

Oblasť panónskej flóry (Panonicum), Obvod eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), zahŕňa nížiny a pahorkatiny južného Slovenska na ktoré sú viazané mnohé teplomilné druhy rastlín.

Keďže územie Žitného ostrova je veľmi úrodné najväčšie plochy boli premenené na polia a zachovalo sa len veľmi málo lesov a lúk. Popri Dunaji sa vyskytujú lužné lesy, v ktorých rastie napr. topoľ biely, topoľ čierny, brest vŕz, rôzne druhy vrby, jelša lepkavá. V krovinnom a bylinnom poschodí môžeme nájsť žihľavu dvojdomú, lipkavca obyčajného, ostružinu, svíba krvavého a bazu čiernu. Len v týchto lesoch sa vyskytuje liana vinič lesný a hloh čierny. Taktiež tu môžeme nájsť panónske dubové sucholesy s dubom letným, javorom poľným,

brestom, drieňom a inými druhmi v bylinnom poschodí, ako napr. kamienka modropurpurová, konvalinka dubová. Ramená Dunaja a kanály, ktoré popretkávajú Žitný Ostrov majú veľmi bohatú vegetáciu. Spomedzi chránených druhov rastlín sa tu vyskytuje lekno biele, leknovec štítnatý a ďalšie.

Celé širšie okolie dotknutého územia patrí lužným lesom nížinným (Ulmenion). Celkovo prevládajú dubové xerotermofilné lesy ponticko – panónske (Aceri tatarici – Quercion) na vyšších dunajských terasách. Ich porasty sa v súčasnosti vyskytujú len zriedkavo, boli premenené na intenzívne využívanú ornú pôdu. Dná mŕtvych ramien sú zaradené do jednotky slatiniská (Tofieldietalia, Molinion coerula), ktoré sú veľmi ovplyvnené melioračnými zásahmi, poľnohospodárskou činnosťou a časť z nich je v súčasnosti znehodnotená ťažbou rašeliny. Okolo väčších tokov rástli i vrbovo – topoľové lužné lesy (Salicion albae, Salicion triandrae). Prirodzené porasty sú často pozmenené a ohrozované ľudskou činnosťou.

Fauna Žitného ostrova je veľmi rôznorodá. Najvýznamnejšou nízkou zverou sú zajace, bažanty a jarabice. Spomedzi vysokej zveri sa tu najviac vyskytujú srnce, jelene tzv. dunajské a diviaky. Vládnuce prvkom živočíšstva je však vodné vtáctvo. Sú tu rôzne druhy kačíc, labutí (najmä labuť spevavá), čajok, kormoránov a dropov atď. Vody Dunaja a jeho ramien obýva veľký počet rýb napr. zubáč obyčajný, zubáč volžský, hrča obyčajná, karas obyčajný, blatniak, slnečnica a ešte mnohé ďalšie.

Charakteristika biotopov

Na dotknutom území sa v dôsledku jeho intenzívneho poľnohospodárskeho využívania ako aj urbanizačného tlaku nezachovali pôvodné biotopy. V širšom zázemí dotknutého územia sú za najvýznamnejšie považované biotopy lužných lesov na ľavom brehu Dunaja a lužné lesy v okolí Malého Dunaja.

V záujmovom území sa nachádzajú väčšinou málo významné typy biotopov – biotopy veľkoblokových polí, sadov a viníc, trávnatých neúžitkov, odkryvov a depónií substrátu a komunikácií.

Prevažujúcu skupinu tvoria biotopy veľkoblokových polí, viníc a sadov, ktoré pre živočíchov majú minimálny význam.

Biotopy trávnatých plôch, sú významné ako potravný biotop.

Biotopy priemyselných a poľnohospodárskych podnikov, dopravné línie a plochy, vegetáciu tých týchto plôch tvorí väčšinou zruderizovaná trávobylinná vegetácia, v lepšom prípade udržiavané trávniky s výsadbami drevín.

Biotop lužných lesov a brehových porastov, plocha lužných lesov sa redukovala len na porasty okolo mŕtvych ramien a v inundačnej zóne Dunaja.

Biotope riek sú charakteristické pre širšie zázemie dotknutého územia. Rieka Dunaj a Malý Dunaj je významným migračným koridorom živočíchov.

Biotope vodných plôch sú významné predovšetkým z hľadiska výskytu rizikových a chránených druhov obojživelníkov.

Ohrozenosť voľne žijúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin, najdôležitejším faktorom však je ničenie prirodzeného prostredia.

V posledných rokoch k takýmto faktorom pristupuje aj výskyt a šírenie invázných druhov, t. j. nepôvodných druhov rastlín, ktoré hromadne prenikajú do prostredia, kde pôvodne nežili, pričom ohrozujú, vytláčajú pôvodné druhy rastlín.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia.

Druhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych noriem SR dotýkajúcich sa ochrany prírodných zložiek ratifikovaných medzinárodných dohovorov (CITES, Bonn, Bern, Ramsar). Rozšírenie živočíchov v krajine je podmienené ich nárokmi na potravu a vhodné životné prostredie.

Migračnými koridormi v širšom okolí navrhovaného zámeru sú líniové drevinné porasty, ktoré môžu zabezpečiť šírenie najmä mobilných živočíchov, ktorými sú predovšetkým vtáky. Týmito cestami sa môžu šíriť z väčších zdrojov mnohé druhy na vhodné, aj keď plošne menšie biotopy. Okrem vtákov môžu tieto koridory využívať aj obojživelníky, plazy, cicavce, ale aj niektoré druhy hmyzu.

III.1.6. Chránené územia

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Tieto zákonné dokumenty legislatívnou formou prispievajú k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utváraniu podmienok na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržiavanie ekologickej stability. Vymedzujú všeobecnú a osobitnú ochranu prírody a krajiny a v rámci osobitnej ochrany potom územnú ochranu, druhovú ochranu chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín a ochranu drevín. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských štátov EÚ, ktorej cieľom je zachovať prírodné dedičstvo významné pre EÚ ako celok a nie len pre príslušný členský štát. Táto sústava chránených území má zabezpečovať ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch smerníc, ktoré tvoria základ legislatívy EÚ v oblasti ochrany prírody:

1. Smernica Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch)
2. Smernica Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín(Smernica o biotopoch).

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch
- v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia,
- osobitné územia ochrany vyhlasované na základe smernice o biotopoch
- v národnej legislatíve : územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Vstupom do Európskej únie Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody, čím došlo k radikálnej zmene oproti doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala ochrana území.

V blízkosti mesta sa nachádzajú nasledovné chránené územia:

Národná prírodná rezervácia Klátovské rameno

Samotné Klátovské rameno je pravostranným prítokom Malého Dunaja, dnes tvoria väčšinu vôd Klátovského ramena priesakové vody z výverov v dne koryta, hlavne v hornej časti toku, vďaka čomu sa vyznačuje vysokým stupňom čistoty.

Na Klátovskom ramene bol zaznamenaný výskyt približne 80 druhov vtákov, z ktorých takmer 70 tam aj hniezdi. Najpočetnejšiu skupinu tvoria lesné druhy, menej zastúpené je vodné vtáctvo. Spomedzi najľahšie identifikovateľných druhov je labuť veľká, volavka popolavá, menej nápadná lyska čierna či bocian biely, ktorého možno často vidieť loviť na okolitých poliach. Zo vzácnejších druhov sa tu vyskytuje bučiacik močiarny, včelár lesný,

rybárík obyčajný a penica jarabá. Klátovské rameno je biotopom ohrozených druhov, vodných mäkkýšov a iných skupín vodných a pri vode žijúcich bezstavovcov. Klátovské rameno je aj územím európskeho významu v rámci NATURA 2000.

Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy - zriadená Vyhláškou MŽP SR č. 81/1998 Z. z. o Chránenej krajinnnej oblasti Dunajské luhy z 3. marca 1998 s účinnosťou od 1. mája 1998. Chránená krajinná oblasť sa rozprestiera na Podunajskej nížine v geomorfologickom celku Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko – maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Toto jedinečné územie sa celé nachádza na agradačnom vale Dunaja. Systém agradačných valov a akumuláčnych depresií s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie, vznikol ešte pred zásahmi do prírodného hydrologického režimu Dunaja. Takto vytvorená ramenná sústava sa zachovala čiastočne v úseku od Dobrohošte po Sap, ale aj napriek tomu patrí k najväčším vnútrozemským riečnym deltám v Európe. V závislosti od hydrologických podmienok pozdĺž Dunaja sa tu na pomerne malom území vyskytujú spoločenstvá lesné, vodné, mokradné, lúčne a psamofilné. Slovensko-maďarský úsek Dunaja je medzinárodne významným vtáčím územím. Celé územie CHKO je zapísané do Zoznamu mokradí medzinárodného významu (Ramsarská konvencia).

V rámci Ramsarského Dohovoru o mokradiach sa členské krajiny zaviazali chrániť mokrade a na svojom území vypracovať a realizovať opatrenia vo vzťahu k existujúcim mokradiam. Mokrade sú biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody. Sú to územia s močiarimi, slatinami, rašeliniskami a vodami prírodnými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi. Medzi mokrade patria všetky územia prírodného aj umelého pôvodu, kde je vodná hladina na povrchu, alebo blízko povrchu pôdy, alebo kde povrch pokrýva plytká voda, ako aj potoky, rieky a vodné nádrže. V záujmovom území sa nachádzajú vodné toky, ktoré dávajú predpoklad výskytu takýchto lokalít a to najmä na úrovni lokálnych mokradí, prípadne regionálne významných mokradí. Medzi medzinárodne evidované lokality v zmysle Ramsarského dohovoru sú zaradené lokality Malý Dunaj (v kategórii národne významné lokality), Klátovské rameno a priľahlé močiare (v kategórii viac než regionálne významné lokality) a Čanádske rybníky (v kategórii regionálne významné lokality).

III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

III.2.1. Štruktúra krajiny

Krajiny Žitného ostrova, vzhľadom na nepatrné výškové rozdiely s plynulými prechodmi, bola a je voľne prístupná výrobným, obytným a dopravným aktivitám. Jediným limitujúcim faktorom rozvoja sídelnej a výrobnéj štruktúry bola voda v podobe tokov (Malý Dunaj, Dunaj a ich ramená v rôznom štádiu vývoja), jazier, močiarov a podmáčaných plôch v depresiách. Štruktúra krajiny záujmového územia vyplýva z jeho funkčného zamerania. Sledované územie predstavuje typickú nížinnú poľnohospodársku krajinu Podunajskej nížiny so sústredenými vidieckymi sídlami. Z funkčného poľnohospodárskeho charakteru sa odvíja aj štruktúra krajiny, s dominantnými veľkoblokovými formami poľnohospodárskeho využitia.

III.2.2. Scenéria

Krajinný obraz každého územia je daný prírodnými, najmä reliéfovými pomermi a vytvorenými prvkami súčasnej krajinnej štruktúry. Reliéf predstavuje limitu vo vizuálnom vnímaní krajiny, ktorá určuje, do akej miery je každá priestorová jednotka krajiny výhľadovým a súčasne videným priestorom(tzv. vizuálne prepojenie reliéfu). Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, vetrolamov a brehových porastov, vodnú plochu a vodné toky, mokradnú vegetáciu a pod. Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské a vidiecke osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

Záujmové územie pozostáva z dvoch základných častí, intravilánu reprezentujúceho zastavanú časť obcí a extravilán ktorý má charakter typickej poľnohospodárske využívannej krajiny. Teda v krajinnej štruktúre dominuje poľnohospodárska, zväčša veľkobloková pôda, prevažne využívaná ako orná pôda. Z hľadiska krajinnostabilizačného a estetického nemožno túto monotónnu poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu hodnotiť vysoko. I napriek uvedenému v území sa nachádza niekoľko významných prírodných, cenných dominant. Tieto sa viažu predovšetkým na vodné toky, ich brehové porasty, lužné lesy a pod.

Krajinoekologické dominanty záujmového územia možno rozdeliť do nasledovných skupín:

plošné biotopy - ide zväčša o lokality lužných lesov, vodných plôch a mokradí s vysokou biologickou, ekozozologickou hodnotou. Ide o územia reprezentujúce prvky ÚSES;

líniové biotopy - predstavujú prirodzené líniové prvky krajinej štruktúry, viažu sa na vodné toky a ich brehové porasty, reprezentujú biokoridory rôznej hierarchickej úrovne, zväčša prepájajú jednotlivé plošné biotopy;

lokálne biotopy v rámci poľnohospodárskej krajiny - ide o zvyšky lesov, remízky, TTP, mokrade lokalizované v rámci PPF. Tieto lokality sa vyznačujú genofondovou významnosťou a nesporne zohrávajú významnú ekostabilizačnú funkciu v rámci PPF.

Hodnotené územie tvorí intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina s rovinatým reliéfom a absenciou atraktívnych krajinnno-estetických prvkov. Typický obraz krajiny tvoria veľkoblokové polia a trvalé kultúry, ohraničené panorámami vidieckych sídiel s výškovými dominantami kostolov, resp. technickými a urbanizačnými dominantami líniového a výškového charakteru. Atraktívne a pre nížinnú krajinu typické prírodné a poloprírodné prvky krajiny sú predstavované tokmi Dunaja a Malého Dunaja a ich pobrežných zón. Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území a jeho zázemí možno považovať v prvom rade vidiecke sídla harmonicky zapojené do krajiny prídumovými záhradami a záhumienkami, prvky stromoradií ciest II. triedy a poľných ciest, remízky a lesíky v poľnohospodárskej krajine, štrkoviská čiastočne vyvinuté s brehovými porastmi. Za výrazne negatívne prvky scenérie krajiny možno považovať sústavu vedení vysokého napätia, priemyselné areály. Negatívne prvky scenérie lokálneho významu predstavujú skládky zeminy a štrku, skládky odpadu popri poľných cestách.

III.2.3. Ochrana krajiny

Územie Žitného ostrova je v porovnaní s pôvodným stavom úplne zmenené, zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda vymedzil jednotlivé prvky ÚSES na regionálnej úrovni. Podľa tohto dokumentu sú v širšom záujmovom území nachádzajú prvky:

Podľa analýz a interpretácii geofondovej významnosti územie boli identifikované najvýznamnejšie plochy s nadnárodným významom, ktoré zároveň predstavujú biocentrá nadregionálneho významu a plochy s regionálnym významom ako biocentrá regionálneho významu. Poslednú skupinu tvoria genofondové plochy síve s výskytom významnejších druhov, ale s narušenými prírodnými podmienkami, čo sa prejavuje v absencii viacerých druhov citlivých na ľudský zásah. Podobne boli vyčlenené aj biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu. V rámci Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dunajská Streda a jeho doplnkoch (Izakovičová a kol., 1994, Barančok, 1996) boli na sledovanom území vyčlenené nasledovné prvky ÚSES:

Regionálne biocentrum Potônska mokrad' (Blahová) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria genofondové plochy Blahová - Hanské pasienky a Mokré pastviny - Hornopastiersky pahorok s Veľkoblahovskými rybníkmi. V centre Potônskej mokrade v katastrálnych územiach Benkova Potôň, Čechínska Potôň, Michal na Ostrove, Orechová Potôň a Veľké Blahovo sa nachádzajú zachovalé fragmenty pôvodných lúk a slatinných spoločenstiev, ktoré sú cennými genofondovými lokalitami flóry a zároveň sú tu významné genofondové lokality fauny viazané na vodné a mokrad'ové biotopy a trávne porasty, zároveň zahŕňa areál rozšírenia dropa veľkého.

Regionálne biocentrum Malý Dunaj (obec Horné Mýto) - regionálne biocentrum s viacerými jadrami, ktoré tvoria genofondovo významné lokality lužných lesov Malého Dunaja. Biocentrum tvorí úsek toku Malého Dunaja od Jahodnej po východnú hranicu okresu Dunajská Streda.

Regionálne biocentrum Ohradský a Belský kanál (Hroboňovo) - regionálne biocentrum s jadrom, ktoré tvoria genofondovo významné plochy botanické a zoologického významu v okolí Ohradského a Belského kanálu v k.ú. Ohrady, Dolný Bar, Trhové Mýto, Topoľníky a Hroboňovo. Výskyt vzácných druhov rastlín a živočíchov na pomerne málo pozmenených, alebo čiastočne rekultivovaných lokalitách.

Regionálne biocentrum Dunaj - lesy (Šuľany, Bodíky, Baka) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria viaceré genofondovo významné lokality lužných lesov a vodnej a mokradnej vegetácie a niekoľkými genofondovo významnými lokalitami výskytu vzácných a ohrozených druhov živočíchov. Súčasť CHKO Dunajské luhy. Biocentrum predstavuje úsek toku Dunaja so systémom ramien od Vojky nad Dunajom po Gabčíkovo.

Regionálne biocentrum Bohel'ovské rybníky a okolie

Lokálne biocentrá - Park v Rohovciach, Jazierko pri Hornom Bare, Trstená na Ostrove, Park v Kraľovičovských Kračanoch, Jurovský les.

Nadregionálny biokoridor Tok rieky Dunaj s jeho okolím (uvádzaný aj ako biokoridor provincionálneho významu Dunaj) - zahŕňa vodný tok Dunaja s príľahlými mokrad'ovými spoločenstvami a komplexmi lužných lesov vrbovo-topoľových a lužných lesov nížinných. Nadregionálny biokoridor spája významné lokality - biocentrá Dunaja a jeho širšieho okolia a je tvorený je lužnými lesmi a ostatnými významnými lokalitami medzihrádzového priestoru Dunaja.

Nadregionálny biokoridor Malý Dunaj - biokoridor vedený pozdĺž toku Malého Dunaja v strednej časti s dvoma alternatívami okolo vlastného toku Malého Dunaja alebo okolo Klátovského ramena. Tvorený je lužnými lesmi, líniovými brehovými porastmi, významnými genofondovými lokalitami flóry a fauny. Predstavuje systém meandrov so zachovalými spoločenstvami lužných lesov a zaplavovanými lúčnymi porastmi.

Nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok (Malý Dunaj - Dunaj) - biokoridor spájajúci biokoridor Dunaja s biokoridorom Malého Dunaja pozdĺž Chotárneho kanála a Čiližského potoka. Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž spomenutých vodných tokov v okolí ktorých sa vyskytuje viacero genofondovo významných lokalít flóry a fauny.

Regionálny biokoridor Blahovské - Belský kanál - regionálny biokoridor spája regionálne biocentrum Potônska mokrad' (Blahová) s biocentrom Ohradského a Belského kanálu (Hroboňovo) a s ďalšími lokalitami Potônskej a Okoličnianskej mokrade podobného charakteru, tvorený je prevažne líniovou vegetáciou okolo väčších kanálov a zachovalými zbytkami trávnej vegetácie.

Regionálny biokoridor Biokoridory Čiližskej mokrade - regionálny biokoridor tvorený viacerými nesúvislými koridormi, ktoré spájajú významnejšie lokality v danej oblasti a mali by mať prepojenie na Dunaj, resp. na ďalšie biocentrá a biokoridory. Preto návrh uvažuje s viacerými jeho alternatívami Boheľovské rybníky - kanál Dobrohošť-Kračany, Boheľovské rybníky - kanál Jurová-Čalovo - kanál Gabčíkovo-Topoľníky - Dunaj a Čiližský potok - kanál Vranie-Kotliba (Dunaj). Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž vodných tokov a kanálov, menej trávne porasty.

Ďalšie regionálne biokoridory: Klátovský kanál (Starý Klátovský kanál) - Ohrady, Vieska - Jastrabie Kračany - Mliečanský kanál, Kanál Dobrohošť-Kračany - Boheľovský kanál, Kanál Gabčíkovo-Topoľníky, Kanál Jurová-Šarkan, úseky nadväzujúce na nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok.

Lokálne biokoridy - vzhľadom na charakter územia možno v okrese vyčleniť špeciálnu skupinu potenciálnych, lokálnych biokoridorov - vyschnuté, nefunkčné kanály, ktoré by bolo vhodné ponechať na sukcesný vývoj.

III.2.4. Územný systém ekologickej stability

Pod pojmom „Ekologická stabilita“ rozumieme komplexnú vlastnosť ekosystémov charakterizovanú schopnosťou Udržiavanie ekologickej stability na Zemi je prvoradou nevyhnutnou podmienkou princípu trvalo udržateľného rozvoja. Zachovanie ekologickej stability je konkretizáciou tohto rozvoja a má významný vplyv na rozvoj spoločnosti. Základom pre zachovanie ekologickej stability je zachovanie trvalej produkčnej schopnosti krajiny a tak aj zachovanie vhodných podmienok pre život človeka – čo je vlastne antropocentrickým významom zachovania ekologickej stability. Biocentrickým významom jej zachovania vhodných podmienok pre život na Zemi v celej škále. Biologickú rôznorodosť (biodiverzitu) nie je možné zachovať žiadnym iným spôsobom ako zachovaním rôznorodosti podmienok pre život, možnosťou vzájomnej interakcie ekosystémov v priestore a čase, či možnosťou pohybu. Bohatosť druhov z biologického hľadiska je možné zachovať a rozvíjať

len prostredníctvom zachovania krajinnno-ekologickej rôznorodosti podmienok pre život. Aby bolo možné zabezpečiť ekologickú stabilitu krajiny sú potrebné nielen ekologicky stabilné, ale aj izolované ekosystémy, je potrebný celý systém vzájomne priestorovo prepojených prvkov – územný systém ekologickej stability (ÚSES).

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

III.3.1. Obyvateľstvo

Okres Dunajská Streda sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenska. Okres Dunajská Streda, ktorý vznikol v r. 1923, sa územne líšil od dnešného. Dnešný okres Dunajská Streda sa vytvoril vlastne len v r. 1960. Pôvodný okres Dunajská Streda vtedy pribral podstatné časti zrušených susedných okresov Šamorín a Veľký Meder a bol začlenený do Západoslovenského kraja. V súčasnosti tvorí jeden z okresov Trnavského samosprávneho kraja. Okres Dunajská Streda zahŕňa 67 obcí – z toho 3 mestá - a rozprestiera sa na 1074,6 km² (rozlohou patrí medzi veľké okresy Slovenska).

Územie

- hustota obyvateľov na km² – 109
- rozloha v km² - 1074,6

Obyvateľstvo k 31.12.2012 (zdroj RegDat)

- počet obcí (spolu) – 67
- počet obyvateľov (spolu) – 117 402
- počet obyvateľov v mestách (spolu) – 44 346
- počet obyvateľov v ostatných obciach (spolu) – 73 056

Sociálne štatistiky k 31.12.2012 (zdroj RegDat)

- ekonomicky aktívne obyvateľstvo (spolu) – 60 934
- ekonomicky neaktívne obyvateľstvo (spolu) – 56 468
- miera evidovanej nezamestnanosti v % – 12,96

V roku 2010 nastal negatívny zvrät vo vývoji počtu obyvateľstva Dunajskej Stredu: celkový počet obyvateľov klesol pod magickú hranicu 23 000. O tom svedčia údaje nasledujúcej tabuľky.

Rok	Narodenia	Úmrtia	Prírastok	Prihlásení	Odhlásení	Počet obyvateľstva
2000	229	124	105	275	383	23 891
2001	166	152	14	315	426	23 730
2002	174	154	20	474	581	23 643
2003	181	175	6	491	558	23 582
2004	188	163	25	401	449	23 559
2005	207	182	25	367	518	23 433
2006	205	154	51	417	538	23 363
2007	178	184	-6	449	552	23 254
2008	184	165	9	457	570	23 160
2009	217	203	14	279	382	23 071
2010	185	196	-11	384	465	22 979

III.3.2. Sídla

Mesto leží v srdci Žitného ostrova v juhozápadnej časti Slovenska. Územie Žitného ostrova má rovinatý charakter, z juhu je ohraničený Dunajom a zo severu Malým Dunajom. Žitný ostrov je od Bratislavy po Komárno 84 km dlhé územie, jeho šírka sa pohybuje v rozmedzí 15 až 30 km. Mesto Dunajská Streda leží v nadmorskej výške 118 až 119 m n. m. Teplotne sa radí medzi najteplejšie miesta v rámci Slovenska. Vďaka rovinatému charakteru územia i klimatickým podmienkam je oblasť stvorená pre poľnohospodársku výrobu a letnú turistiku. Napriek tomu, že priamo v meste a jeho blízkom okolí z ochrannárskeho hľadiska nie sú chránené územia, širšie okolie predstavuje neopakovateľný ráz lužných lesov, ostrovov pri Dunaji ako napr. Ostrov morských orlov, ako aj tzv. Klátovské rameno Malého Dunaja, ktoré svojou flórou a faunou je jedinečné v rámci strednej Európy. Dunajská Streda je v súčasnosti administratívnym, hospodárskym a kultúrnym strediskom Žitného ostrova medzi Dunajom a Malým Dunajom. Je strediskom cestovného ruchu. Mesto tvoria tri časti: Dunajská Streda, Malé Blahovo, Mliečany.

III.3.3. Priemysel

Okres Dunajská Streda je mladé priemyselné územie, industrializácia regiónu sa začala len v druhej polovici 20. storočia, vedúcim odvetvím priemyselnej štruktúry sa stal potravinársky a stavebný priemysel. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry v regióne rozhodujúce postavenie má elektrotechnický, strojársky, potravinársky, nábytkársky a stavebný priemysel. V ďalšom rozvoji územia študovaného regiónu osobitné postavenie môže hrať aj energetický priemysel – využitie obnoviteľných zdrojov energie (veterná energia, slnečná energia, geotermálna energia, biomasa). Na území okresu je priemyselná výroba sústredená v najväčších sídlach: Dunajská streda, Šamorín, Veľký Meder.

III.3.4. Poľnohospodárstvo

Na území okresu je poľnohospodárstvo plošne najrozšírenejšou aktivitou – región patrí medzi poľnohospodársky najvyužívanejšie v rámci SR – má veľmi dobré pôdne i klimatické podmienky pre pestovanie takmer všetkých našich poľnohospodárskych plodín. V rastlinnej výrobe dominuje tradičná skladba pestovania obilia, avšak v posledných rokoch je pozorovaný posun k pestovaniu kukurice a repky. V chove hospodárskych zvierat dominuje chov hydiny a chov ošípaných. Poľnohospodárstvo na väčšine území naďalej charakterizuje veľkovýroba, menší producenti majú len malé zastúpenie.

III.3.5. Lesné hospodárstvo

Celková výmera lesného pôdneho fondu v záujmovom území je 116,3591 ha (podľa údajov Lesy Slovenskej republiky, š. p. závod Palárikovo), čo predstavuje 3,7 % z celkovej výmery kú. Z hľadiska výskytu lesných ekosystémov je územie pomerne rovnorodé. Rozptýlená zeleň v poľnohospodárskej krajine zahŕňa remízky, háje, vetrolamy, sprievodnú vegetáciu pozdĺž komunikácií, ktoré majú protieróznú, krajinotvornú a ďalšie funkcie.

Z aspektu zdravotného stavu lesa resp. stupňa poškodenia lesného porastu možno skonštatovať, že lesy sú v prevažnej miere zdravé, s minimálnymi plochami lesov mierne poškodených v dôsledku exhalátov. Občasne nepriaznivý vplyv má sneh a námraza v spojení so silným vetrom, ktoré spôsobujú veľké škody pri kalamitných polomoch.

Z hľadiska vlastníckych vzťahov prevažnú väčšinu tvoria lesy štátne, malú časť predstavujú lesy urbárske (majetok obce) a súkromní.

Charakteristika lesníckej výroby

Lesnícku prvovýrobu zabezpečuje OLZ (odštepni lesný závod) Palárikovo. Pestevná, ťažbová, obnovná a ostatná činnosť sa vykonáva podľa lesných hospodárskych plánov (LHP), ktoré sú vypracované pre jednotlivé lesné hospodárske celky a v súčasnosti i lesné užívateľské celky. Z hľadiska lesohospodárskych celkov patria lesy rozprestierajúce sa v katastrálnom území Dunajskej Stredy do lesného užívateľského celku (LUC) Dunajská Streda, v riešenom území LHC hospodári na ploche cca 90,184 ha (hospodárske lesy), Preferovaný je intenzívny spôsob hospodárenia, Obnovná doba pre tvrdý lužný les sa predpokladá 80- 120 rokov, u mäkkého luhu 30 rokov, Hospodárske spôsoby obnovy drevnej hmoty tvoria najmä veľkoplošné a maloplošné holo-rubné spôsoby ťažby, v prípade potreby spracovanie kalamitných polomov.

III.3.6. Doprava

Dunajská Streda je napojená cestou E 575 na medzinárodnú diaľničnú sieť. Mestom prechádzajú dopravné trasy na Galantu a Bratislavu. Ostatné cesty majú lokálny charakter a spĺňajú doplnkovú a prípojnú funkciu na cesty vyšších tried.

Cestná doprava

Mesto Dunajská Streda je sídlo okresu a svojou polohou sa nachádza mimo hlavných dopravných koridorov medzinárodného významu ako aj mimo siete diaľnic a rýchlостných komunikácií. Od krajského mesta Trnava je vzdialené cestnou dopravou 66 km, od hlavného mesta 51 km. Najbližší prístup na diaľnicu D1 je do Bratislavy, druhý na križovatku D1 pri Trnave. Mesto je napojené na európsky ťah E575, ktorý tvorí cesta I/63.

Železničná doprava

Mesto sa nachádza na železničnej trati č. 131, ktorá je zaradená do medzi trate nadregionálneho významu. Má napojenie na Bratislavu (42 km), nemá priame napojenie na krajské mesto Trnava.

III.3.7. Služby

Štruktúra služieb je rozmanitá. V štruktúre služieb majú významné postavenie trhové služby a to najmä obchodné činnosti. Mesto Dunajská Streda má vybudovaný verejný vodovod a domácnosti sú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu. Hlavnú zásobnú sieť pre sídelný útvar Dunajská Streda a okolité obce tvorí zásobný rad DN400 a DN300 vedený od vodných zdrojov na Kračanskej ceste a zásobný rad DN 500 mm vedený z vodného zdroja na Malodvorníckej ceste. Mesto Dunajská Streda je na 100% plynofikované a takmer všetky objekty sú napojené na plynovod. Mesto Dunajská Streda je zásobované elektrickou energiou zo vzdušných distribučných vedení VN 22 kV prostredníctvom distribučných transformačných staníc. Kanalizačná sústava sídelného útvaru Dunajská Streda je jednotná. Zberačmi privádzané odpadové vody sa stretávajú v sútokovej šachte na prečerpávacej stanici v Dunajskej Strede na Povodskej ceste.

III.3.8. Rekreačia a cestovný ruch

Hlavnými areálmi, resp. zónami v meste sú:

- ☐ areál termálneho kúpaliska prepojeného v návrhu cez Gabčíkovsku cestu ďalšou s vodnou plochou,
- ☐ areál až zóna športu a voľného času v centre mesta medzi Športovou a Malodvorníckou cestou

Obe lokality jestvujú v súčasnosti. V bližšej budúcnosti sa s vytváraním nových väčších lokalít neuvažuje. V rámci oboch súčasných lokalít sa ešte nachádzajú zatiaľ nevyužívané územné rezervy, ktoré umožňujú rozšírenie štruktúry zariadení a ich kapacít.

Areál termálneho kúpaliska

V návrhu sa uvažuje s jeho povýšením na preventívne až relaxačno – rehabilitačné centrum, čo sa už v súčasnosti začína naznačovať. Je potrebné:

- navrhnuť predvstupovú časť pre funkciu vybraných zariadení občianskej vybavenosti
- (ubytovacej – hotel, stravovacej, spoločenskej a obslužnej),
- nevyužívať priestory po vnútornom obvode areálu na výstavbu rodinných domov,
- využiť pás zástavby rodinných domov na Malotejedskej a Kúpeľnej ulici pre ubytovanie návštevníkov formou penziónov alebo ubytovania v súkromí,
- doriešiť využitie vodnej plochy v areáli pre vodné športy,
- otvoriť vstup do areálu z Gabčíkovej cesty a prebudovať vstupnú časť,
- zapojiť do areálu/zóny aj vodnú plochu za cestou pre rekreačné člnkovanie a športový rybolov s doplnením príslušnej turistickej vybavenosti.

Zóna športu a voľného času

Ide o polyfunkčné územie s časťami:

- športový areál DAC s futbalovým štadiónom a cvičným ihriskom, ako aj s rezervnými plochami pre ďalšie športové zariadenia,
- jestvujúca športová hala s možnosťou viacúčelového využitia,
- plocha vhodná pre menšie verejné športovo – rekreačné zariadenia (ihriská, kolkáreň,),
- plocha zelene vhodná pre vytvorenie oddychového mestského parku s menšími zariadeniami (detské ihriská rôzneho typu, letná čítareň,),
- jestvujúce klzisko s možnosťou prebudovania na menší zimný štadión.

Ďalšie areály v meste sú:

- areál motokárovej dráhy (Automotor klub TEAM 2001), ktorý v strednodobom horizonte ponechávame v existujúcej polohe a výhľadovo počítame s jeho vymiestnením do mestskej
- časti Mliečany, pričom v jestvujúcom areáli navrhujeme zmeniť funkciu (napr. na športovú strelnicu),
- futbalový štadión G. Szabóa s návrhom na dobudovanie,
- tenisový areál pri nemocnici (ul Táborová),
- športové zariadenie (pri ceste do obce Ohrady vo východnej časti mesta),

- záhradkárske osady, z ktorých perspektívne sú osady pri Malodvorníckej ceste a pozdĺž železničnej trate v smere na Komárno Vzhľadom na nedostatok plôch sa s ďalšími osadami neuvažuje, iba ak v extraviláne.

Mesto má málo plôch verejných parkov, slúžiacich oddychu. Jestvujúce sú: pri nádraží (medzi Štúrovou a Jesenského ulicou), na námestí Sv. Štefana a na začiatku pešej zóny Korza Bélu Bartóka v centre mesta. Preto je v návrhu územného plánu zdôraznená potreba vytvorenia mestského parku s oddychovou funkciou v rámci športovo – rekreačnej zóny.

Mesto Dunajská Streda má predpoklady zaujať významné miesto aj v širšom cestovnom ruchu. Východiskovou danosťou je termálne kúpalisko, perspektívne ako preventívne a relaxačno – rehabilitačné centrum. To vyžaduje aj rozvoj sekundárnej turistickej vybavenosti (ubytovacej, stravovacej, spoločenskej, obslužnej). V návrhu sa preto navrhuje zmena funkcie územia, ktoré je ohraničené komunikáciami Kúpeľná - Kračanská – železničná trať – Gabčíkovská, na zmiešanú funkciu, čím by sa dosiahlo priestorové prepojenie celej rekreačnej zóny s centrom (cez trať). Mesto by potom mohlo dosiahnuť aj priznanie štatútu kúpeľného/turistického miesta.

Dunajská Streda je centrom návštevy celého Žitného ostrova, Bratislavy a aj cez hraničia zo susedného Maďarska. Môže mať význam aj pre usporiadanie akcií kongresového turizmu. Mesto by mohlo využiť aj výhodnú polohu k Vodnému dielu Gabčíkovo a dopravnú polohu ako križovatky významných ciest (Bratislava – Komárno a Trnava – Dunajská Streda – Gabčíkovo/Veľký Meder – Medveďov – Győr).

III.3.9. Kultúrnohistorické pamiatky

Toto územie bolo osídlené už aj v bronzovej dobe, našli sa aj nálezy z rímskeho obdobia a z čias sťahovania národov. Z obdobia bronzovej doby sa dokumentuje nálezmi pästných klinov, pazúrikových hrotov a pozostatkami pratura i mamuta. Časť územia v dobe panovania Rimanov tvorila nárazníkovú zónu medzi Rímskou ríšou a barbarmi ovládanými germánskymi Kvádmi. Po rozpade Rímskej ríše územie bolo ovládané Avarmi. Na území dnešného mesta sa zrejme nachádzala rímska osada, ktorá ležala pri frekventovanej ceste vedúcej z rakúskeho Carnuta cez usadlosť Anduation do maďarského Brigelia. Priame písomné pramene o ranostredovekých dejinách sa nezachovali. Predpokladaná stará osada situovaná na križovatke obchodných ciest a karaván bola miestom s čulým obchodným ruchom.

Prvá písomná správa o meste pochádza z r. 1254. Mesto v čase prvej písomnej správy už bola vyvinutá lokalita s vlastným richtárom, ktorý sa volal Myrck. Patrila k Bratislavskému hradu. Dunajská Streda sa v tejto listine spomína ako Syridahel. Neskôr sa jej meno

vyskytuje v tvaroch Zerdahel, Szerdahel. V r. 1297 obec bola majetkom Magistra Jakuba z rodu Héder. V nasledujúcich troch storočiach majetky tu mali rôzne šľachtické rodiny, no časť obce bola kráľovským majetkom. V rokoch 1600 až 1848 patrila do majetkového komplexu Pálffyovcov. V tomto čase sa vyvíjala už ako zemepánske mestečko s trhovým právom. Trhy sa však v Dunajskej Strede konali už aj skôr, predpokladáme, že na základe zvykového práva. Usporiadali sa tu významné obilné trhy a dobyťčie jarmoky. V tomto období obyvatelia sa okrem poľnohospodárstva zaoberali i výrobou súkenných odevov a klobúkov, obchodovali s obilím a hovädzím dobytkom. V 17. stor. tu mali svoj cech klobučníci, obuvníci a debnári. Obdobie tureckých vojen v 16. a 17. stor. poznačilo mesto tým, že Turci zničili viackrát veľa domov a odviekli všetok hovädzí dobytok. Pripojením pôvodne samostatných osád Újfalú, Nemesszeg a Előtejed k pôvodnej časti Szerdahely v r. 1874 vzniklo mesto, ktoré sa stalo centrom obchodu a remesiel na Žitnom ostrove pod názvom Dunaszerdahely. Slovenský preklad tohto názvu sa používa od r. 1920. Od r. 1923 je Dunajská Streda okresným mestom. Do tohto obdobia zastávala tiež dôležité postavenie, bola sídlom Dolnožitnoostrovského hlavnoslužnovského okresu, ktorý patril do Bratislavskej župy.

Kultúrne pamiatky

Na Vámbéryho námestí sa nachádza pôvodne gotický, rímsko-katolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie zo 14. storočia. Žltý kaštieľ z prvej polovice 18. storočia, ktorý dal postaviť biskup Mikuláš Kondé je dnes sídlom Žitnoostrovného múzea. V múzeu sú etnografické a archeologické expozície, sedliacka kuchyňa a izba, pamätná izba cestovateľa Ármina Vámbéryho. Vermesova vila, postavená na prelome 19. – 20. storočia, je vysunutým pracoviskom Slovenskej národnej galérie, ktorá tu prezentuje výtvarné diela a usporadúva kultúrne podujatia.

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Životné prostredie je otázkou vzťahov medzi ľudským životom a celkovo ponímaným okolím. Takto definovaný hlavný funkčný vzťah je vzťahom vyššieho rádu – životného prostredia človeka. Kvalita životného prostredia je ohrozovaná a znehodnocovaná pôsobením negatívnych javov, charakteru stresových faktorov. Za stresové faktory sa považujú tie ľudské aktivity, ktoré ohrozujú existenciu a kvalitu jednotlivých krajinotvorných zložiek. V hodnotenom území sa sledovali najintenzívnejšie pôsobiace stresové faktory, a to primárne i sekundárne.

Za primárne stresové faktory sa považujú umelé, alebo poloprirodzené prvky v krajine, ktoré sú zväčša pôvodcom stresu. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobnoskladovacie, dopravné, obytno-rekreačné, vodohospodárske,

poľnohospodárske a energetické účely. Ich negatívny vplyv sa prejavuje predovšetkým plošným záberom prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.

Z aspektu životného prostredia sa prejavujú tieto stresové faktory zmenou kvality priestorovej štruktúry katastrálneho územia, ako i narušením stability a estetiky krajiny. Z tohto aspektu vidno, že najhoršiu kvalitu priestorovej štruktúry majú mestské sídla regiónu s vysokým stupňom antropizácie územia v dôsledku veľkej koncentrácie socioekonomických aktivít na ich území.

Stav kvality životného prostredia je podmienený dlhodobou pretrvávajúcou exploataciou prírodných zdrojov, pomerne významným znečisťovaním ovzdušia, vody a pôdy. Do prostredia sa v dôsledku nedomyslených socio-ekonomických aktivít dostávajú mnohé cudzorodé látky, ktoré prenikajú potravinového reťazca. To má nepriaznivý vplyv na vek a zdravie ľudí, ako aj na genofond hospodársky významných i voľne žijúcich druhov rastlín a živočíchov i na ekosystémy.

Podľa úrovne životného prostredia sa radí priestor riešeného územia do tretej triedy, t.j. prostredie narušené. Záujmové územie patrí k oblastiam s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je veľmi dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

Územný priemet faktorov, negatívne pôsobiacich na ekologickú stabilitu, jasne definuje toto územie ako územie s výraznou celoplošnou exploataciou poľnohospodárskej pôdy a intenzívnou veternou eróziou.

III.4.1. Geologické a geomorfologické pomery

Kontaminácii horninového prostredia predchádza spravidla kontaminácia pôd a podzemných a povrchových vôd. Problém kontaminácie spočíva v antropickom narušovaní prirodzených ustálených biogeochemických cyklov a tiež vnášaní rôznych druhov chemikálií organického alebo anorganického pôvodu do zložiek životného prostredia. V danom území predstavuje pre horninové prostredie najväčšie nebezpečenstvo veľkoplošná intenzívna poľnohospodárska činnosť a divoké skládky odpadu.

Súčasný stav horninového prostredia je monitorovaný v rámci Čiastkového monitorovacieho systému (ČMS) Geologické faktory. Zameraný je hlavne na tzv. geologické hazardy, t.j. škodlivé prírodné alebo antropogénne geologické procesy, ktoré ohrozujú prírodné prostredie, a v konečnom dôsledku aj človeka.

III.4.2. Kvalita ovzdušia

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. V § 7 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov je stanovený postup pre jej hodnotenie. Od 01. 01. 2013 platí vyhláška č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

Záujmové územie patrí k oblastiam s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je veľmi dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

Zaťaženie územia základnými znečisťujúcimi látkami premieta predpokladané znečistenie vypočítané metódou matematického modelovania a predstavuje hodnotenie priemerných ročných koncentrácií vybraných znečisťujúcich látok (SO₂, TZL, NO₂ a CO) zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, automobilovej dopravy a pozadia.

III.4.3. Kvalita vôd

Žitný ostrov je najväčší riečny ostrov v Európe a zároveň je najväčšou zásobárňou pitnej vody v strednej Európe. Ide o obrovský náplavový kužeľ, ktorý vytvoril Dunaj pod Bratislavou v období, keď sa rieka prerezávala cez Malé Karpaty a vstúpila do poklesávajúcej Malej dunajskej kotliny. Hlavným zdrojom napájania podzemných vôd je Dunaj. Infiltráciou vody z Dunaja vzniká hlavný prúd podzemnej vody, ktorý v strednej a dolnej časti Žitného ostrova je odvádzaný kanálmi do povrchových tokov. Spad hladiny podzemnej vody je v hornej časti Žitného ostrova niekoľkokrát väčší ako v dolnej. Priepustnosť zvodnených materiálov osi ostrova postupne klesá smerom na východ. Nachádzajú sa tu najvýznamnejšie zásoby podzemných vôd (dunajské náplavy) nielen v rámci riešeného územia, ale aj celej SR.

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešene rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EU.

Ide najmä o:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,

- účelne a hospodárne a trvalo udržateľne využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek

Kvalita povrchových vôd

Hodnotenie kvality povrchových vôd sa vykonáva na základe údajov získaných v procese monitorovania stavu vôd.

Monitorovanie kvality podzemných vôd

Monitorovanie kvality podzemných vôd predstavuje systematické sledovanie a hodnotenie kvality a stavu podzemných vôd a je uvedené v zákone č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a realizované v zmysle požiadaviek platnej vyhlášky, pomocou ktorej sa vykonávajú ustanovenia vodného zákona.

Slovenská republika transponovala rámcovú smernicu o vodách (smernica 2000/60/ES) do nového vodného zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Hlavným cieľom právnej úpravy na úseku ochrany vôd a ich racionálneho využívania je dosiahnutie „dobrého stavu“ všetkých vôd, ktorý by mal byť dosiahnutý do roku 2015. Dobrý stav povrchových vôd predstavuje dosiahnutie dobrého ekologického a dobrého chemického stavu pre útvary povrchových vôd a dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu pre umelé vodné útvary a výrazne zmenené vodné útvary (kanály, prieplyvy, vodné nádrže a pod.).

Dobrý stav podzemných vôd znamená dosiahnutie dobrého kvantitatívneho a dobrého chemického stavu a odvrátenie trendov zvyšovania koncentrácie znečisťujúcich látok vo vodnom prostredí.

III.4.4. Kvalita pôdy a horninového prostredia

Pôda je integrovanou zložkou životného prostredia a predstavuje rozhodujúci prírodný zdroj. Výkon starostlivosti o pôdu prináleží Ministerstvu pôdohospodárstva SR, no je potrebné rešpektovať multifunkčný a medziodvetvový význam pôdy a následne aj spoluzodpovednosť a potrebu nevyhnutného záujmu všetkých zainteresovaných o dostatočnú výmeru a primeranú kvalitu pôd. S cieľom ochrany pôdy bol v roku 2004 prijatý zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania, ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie,

postup pri zmene druhu pozemku ako aj sankcie za porušenie povinností ustanovených zákonom.

Prílohou zákona sú aj limitné hodnoty rizikových látok v poľnohospodárskej pôde. Sú to hodnoty najvyšších prípustných obsahov rizikových látok v poľnohospodárskej pôde a stupňa kontaminácie. Prevýšenie limitných hodnôt aspoň jednej rizikovej látky a prvku v poľnohospodárskej pôde indikuje jej kontamináciu.

III.4.5. Kvalita bioty

Vegetácia záujmového územia je výrazne ovplyvnená a zmenená úplnou premenou pôvodnej nížinnej krajiny s lužnými lesmi a sprievodnými vodnými biotopmi na súčasnú odlesnenú a intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu. Pôvodné biotopy z krajiny úplne vymizli resp. ostali lokalizované iba v nekompaktných celkoch. V miestach súčasných lánov v rovinatej časti záujmového územia sa iba ojedinele ponechala, príp. vytvorila líniová vegetácia, ktorá tak vytvára hranice medzi jednotlivými poľnými celkami príp. sleduje poľné cesty. Táto vegetácia však tiež stratila svoju pôvodnosť, keď do nej začali prenikať mnohé agresívne a nepôvodné druhy. Napriek tomu ide často jediný prirodzený prvok v tejto krajine. Okrem vplyvu poľnohospodárstva sa v záujmovom území tiež prejavujú urbanizačné vplyvy. Stupeň urbanizácie je odrazom koncentrácie obyvateľov, to znamená, že vplyvy na biotu sú výrazné najmä v bezprostrednom okolí sídla. Prejavujú sa zvýšeným ruchom, ktorý so sebou prináša vyrušovanie živočíchov na miestach ich rozmnožovania, na potravinových lokalitách, resp. na miestach oddychu. Premávka na cestných komunikáciách spôsobuje značný počet kolízií s niektorými druhmi živočíchov, najčastejšie sú to rôzne druhy vtákov a cicavcov. Vplyv urbanizácie na vegetáciu sa prejavuje objavovaním sa sekundárnych antropogénnych biotopov s prítomnosťou ruderalnej vegetácie. Tento jav je typický najmä pre okrajové časti sídla, osamotené objekty v krajine, devastované plochy, ale tiež okraje ciest, polí a pod. Z hľadiska znečistenia ovzdušia a imisného spádu je vegetácia záujmového územia relatívne neporušená. Územie je kvalitne vetrané, prípadnú stromovú vegetáciu tvoria výlučne listnaté dreviny so sezónnym dopadom lístia. Dnešná situácia v produkcii emisií je podstatne priaznivejšia, keď sa oproti rokom minulým, podarilo znížiť hlavne emisie SO₂.

III.4.6. Skládky, smetiská, devastované plochy

Údaje o tvorbe odpadov boli systematicky zberané prostredníctvom regionálneho informačného systému o odpadoch RISO od roku 1995 v súlade s vyhláškou č. 605/1992 Zb. o vedení evidencie odpadov, na základe hlásení pôvodcov.

Produkované množstvo komunálnych odpadov za rok 2004 v meste Dunajská Streda:

Kód odpadu	Názov odpadu	Vzniknuté množstvo v /t/
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	6 015
20 03 07	Objemný odpad	3 573
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	924
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	1476

Najväčší nebezpečným spôsobom zneškodňovania odpadov je v prípade komunálneho odpadu skládkovanie. Vyprodukované odpady sa zneškodňujú na riadenej skládke pre nie nebezpečný odpad, ktorej prevádzkovateľom je A.S.A. Slovensko s.r.o. v Dolnom Bare. V meste prostredníctvom spoločnosti A.S.A. spol. s r.o. je zavedený separovaný zber papiera, skla a plastov a je plánovaná výstavba zberného dvora.

Z hľadiska nakladania s odpadmi možno konštatovať, že z celkovej tvorby odpadov väčšia časť sa ďalej využíva (toto množstvo je skreslené značnou produkciou odpadu zo septikov a žump, ktorý je využívaný na poľnohospodárskych pozemkoch, ďalej ide aj o výkopovú zeminu, kaly z cukrovaru a stavebný odpad, ktorý sa využíval na prekrytie skládok prevádzkovaných na základe osobitných podmienok).

Mesto Dunajská Streda vydalo Všeobecne záväzné nariadenie mesta, ktoré ustanovuje podrobnosti o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom na území mesta a stanovuje podrobnosti o spôsobe zberu a preprave komunálnych odpadov.

V zmysle § 5 ods. 1 písm. d/ bod. 1 vzhl. MŽP SR č. 283/2001 Z.z. sa do roku 2010 malo znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 75 % z celkového množstva biologicky rozložiteľných odpadov vzniknutých v roku 1996. Na území mesta je zavedený separovaný zber pre papier a plasty.

Po odstránení technických a technologických nedostatkov bývalej skládky III stavebnej triedy v k.ú. Veľké Dvorníky sa pristúpilo znovu k jej prevádzkovaniu do naplnenia jej kapacity do decembra 2006. Komunálne odpady vznikajúce na území okresu sú zneškodňované na skládkach v k.ú. Čukárska Paka, Dolný Bar, Gabčíkovo, Veľké Dvorníky ktoré boli v zmysle platnej legislatívy na úseku odpadového hospodárstva k 31.12.2001 prekategORIZOVANÉ.

V štádiu riešenia je sanácia neriadenej skládky v k.ú. Mliečanoch, ktorá nepriaznivo vplyva na životné prostredie najmä kontaminovaním podzemných vôd.

V roku 1996 bola zahájená prevádzka zariadenia na biofermentačné spracovanie odpadov prevádzkované firmou COAGRO Dunajský Klátov a.s.

Na území mesta okrem komunálneho odpadu, sa nachádza aj niekoľko organizácií produkovaných odpady, pre ktoré podľa príslušnej legislatívy sa vzťahujú povinnosti pôvodcov odpadu v zmysle zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch. Medzi pôvodcov odpadov ktorí na území mesta produkujú najväčšie množstvá odpadov patrí: Tauris Danubius, Eastern Sugar, Hefra, Wertheim, Europack, stavebné firmy .

V oblasti Žitného Ostrova má zber a zneškodňovanie odpadu osobitné špecifické znaky. Základnou požiadavkou na zneškodňovanie KO je v tomto území ochrana zásob podzemných vôd. Táto zásada si vyžaduje osobitnú starostlivosť zberu a zneškodňovania odpadov v krajine. V roku 2004 bolo na území okresu Dunajská Streda evidovaných 250 starých environmentálnych záťaží.

III.4.7. Hluk

Hluk je nežiaduci a škodlivý jav, ktorý nepriaznivo pôsobí na zdravotný stav obyvateľstva ako aj na prírodné prostredie. Preto je vyhodnotenie hlukovej situácie jednou z položiek komunálnej hygieny a je významné aj z hľadiska zabezpečenia predpokladov pre ochranu prírody a krajiny. Najväčším zdrojom hluku v území je cestná automobilová doprava na prilahlých dopravných komunikáciách. Hodnoty hluku stanovené hygienickými normami nie sú prekračované ani v dopravnej špičke.

Trnavský kraj je z hľadiska prírodnej rádioaktivity vo vzťahu k iným oblastiam Slovenska priemerný. Podľa odvodených máp radónového rizika Slovenska v ňom dominujú plochy s nízkym a stredným radónovým rizikom. Okres Dunajská Streda sa radí medzi oblasti s nízkym a iba ojedinele stredným radónovým rizikom. Podľa týchto údajov sa dotknuté územie nachádza v nízkom stupni radónového rizika, kde objemová aktivita Rn222 v pôvodnom vzduchu sa pohybuje medzi 10 – 30 Bq.m-3.

III.4.8. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životné prostredie. Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.

Populačný vývoj na Slovensku je potrebné vnímať v kontexte svetového populačného vývoja, aj keď viaceré demografické procesy prebiehajú u nás s časovým posunom aj niekoľko desiatok rokov za najvyspelejšími krajinami.

Podľa údajov Ústavu zdravotníckych informácií a štatistiky SR stredná dĺžka života obyvateľstva v okrese Dunajská Streda (priemery za roky 1986 -1990) je u mužov 65,7 roka, a u žien 74,75 roka, čím sa okres radí k okresom v SR s nízkym priemerným vekom dožitia. (Pre porovnanie, priemer SR je u mužov 66,88 a u žien 75,17 roka). Viac ako polovicu úmrtí zapríčiňujú choroby srdca a ciev, asi pätinu zhubné nádory.

Vplyv životného prostredia a spôsob života sa prejavuje aj vo zvýšenej perinatálnej úmrtnosti (mŕtvo narodený a zomrelí do 7 dní na 1000 narodených), ktorá sa pohybuje od 8 - 10

případov, pričom celoslovenský priemer je 5,09 prípadov na 1000 živo narodených. Možno konštatovať, že aktuálne znečisťovanie zložiek životného prostredia – najmä vôd a ovzdušia zďaleka nedosahuje intenzitu spred 10 – 40 rokov. Záujmové územie však stále ostáva súčasťou širokého územia s dominantnou funkciou intenzívneho poľnohospodárstva. Zlepšenie situácie naznačujú realizované alebo pripravované projekty v oblasti ochrany ovzdušia a zásobovania pitnou vodou, príp. pozemkových úprav, ktoré sa objavujú najmä v strategických dokumentoch územného plánovania, resp. v miestnych rozhodovacích dokumentoch.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

IV.1. Požiadavky na vstupy

IV.1.1. Záber pôdy

Jedná sa o pozemok nachádzajúci sa v priemyselnej zóne mesta Dunajská Streda, na poľnohospodársky obrábanej pôde. Celkový záber poľnohospodársky obrábanej pôdy bude 1,0ha.

IV.1.2. Chránené územia a ochranné pásma

V priamom kontakte s riešeným územím nie sú žiadne chránené územia. V blízkosti budúceho areálu prechádzajú existujúce potrubia verejnej kanalizácie a verejného vodovodu a ich ochranné pásma sú v plnom rozsahu dodržané v zmysle zákona č. 442/2002 a 276/2001.

IV.1.3. Ostatné surovinové a energetické zdroje

Vstupnou surovinou v etape prevádzkovania zariadenia budú odpady – ostatné aj nebezpečné. Pre zabezpečenie prevádzky v areáli je potrebná elektrická energia. V areáli je vybudovaná prípojka pre tento zdroj. Objekt je napojený na elektrickú energiu pre účely osvetlenia areálu, prevádzky technologického zariadenia a sociálno-prevádzkového objektu. Pre sociálne a hygienické účely bude areál napojený na pitnú vodu prostredníctvom vodovodnej prípojky z verejného vodovodu.

IV.1.4. Dopravná a iná infraštruktúra

Areál je dopravne dostupný cez miestnu komunikáciu, ktorá je dopravne napojená na Bratislavskú cestu. V areáli sú vybudované betónové spevnené plochy a cesty. Širšie dopravné väzby sú dané a ďalší možný územný rozvoj dopravnej infraštruktúry nebude narušený realizáciou plánovaného zámeru. Doprava odpadu bude realizovaná motorovými a nemotorovými dopravnými prostriedkami. Po naplnení kontajnerov bude odpad odvážaný na zhodnotenie. Pre dovoz a odvoz odpadu budú slúžiť miestne komunikácie.

IV.1.5. Nároky na pracovné sily

Počet pracovníkov potrebných na výstavbu bude daný vypracovaným harmonogramom výstavby dodávateľa. Počet pracovníkov bude závislý od dohodnutej zmluvy medzi investorom a dodávateľom. Predkladáme 5 ~ 10 pracovníkov zúčastnených na výstavbe. Dodávateľ musí disponovať osobou oprávnenou na výkon činnosti stavbyvedúceho pre vodohospodárske stavby (prípadne dopravné) s oprávnením vydaným SKSI.

IV.1.6. Iné nároky

Pripravovaná stavba nemá žiadne iné nároky.

IV.2. Údaje o výstupoch

IV.2.1. Ovzdušie a zápach

Vplyv stavebnej činnosti na ovzdušie

Zvýšený prejazd stavebných strojov počas výstavby spôsobí zvýšenú koncentráciu exhalátov a prašnosti v jednotlivých oblastiach realizácie investície, ktorá je však len dočasná.

Vhodnou organizáciou práce a údržbou je možné negatívny dopad týchto vplyvov obmedziť na minimum.

Vplyv prevádzky na ovzdušie

Počas prevádzky diela nebude dochádzať k znečisťovaniu ovzdušia.

IV.2.2. Odpadové vody

Počas výstavby

V procese výstavby budú vznikať odpadové vody zo stavebnej činnosti, splaškové odpadové vody zo stavebného dvora.

Tiež je možné očakávať vznik odpadových vôd (kontaminovaných vôd), ktoré budú vznikať zmiešaním dažďovej vody a technologickej vody s úkvapmi látok používaných pri stavebnej činnosti ako sú pohonné hmoty, oleje, mazadlá, látky zo skladov techniky.

Počas prevádzky

Počas prevádzky diela budú vznikať splaškové odpadové vody zo sociálnych zariadení, ktoré budú zachytené v žumpe, ktorej obsah bude v pravidelných intervaloch vyvážaná na ČOV.

Dažďové odpadové vody zo spevnených plôch budú zachytené dažďovými vpustami a systémom dažďovej kanalizácie budú cez ORL zvedené do podzemného vsakovacieho zariadenia.

IV.2.3. Odpady

Odpady zo staveniska, ktoré vzniknú pri stavebných prácach sa budú sústreďovať za účelom ich odberu a následného zhodnotenia alebo zneškodnenia dodávateľsky v pristavených kontajneroch resp. priamo na vozidlá dodávateľa. Prednostne budú uzatvorené zmluvné vzťahy s firmami, ktoré zabezpečia materiálové zhodnotenie stavebných odpadov čo najbližšie k miestu ich vzniku.

Konkrétny spôsob nakladania a množstvá produkovaných odpadov počas výstavby budú dokumentované pri kolaudácii na základe vedenej evidencie pôvodcu dodávateľa

stavebných prác a dokladu od prevádzkovateľa stavby o uhradení poplatku za uloženie odpadov.

Odpady vzniknuté počas výstavby, budú oddelene zhromažďované podľa druhov na stavenisku. Stavenisko bude oplotené.

Počas výstavby sa na stavenisko umiestni veľkoobjemový kontajner, kde sa budú zhromažďovať odpady a pravidelne budú odvážané oprávnenou organizáciou na najbližšiu skládku vyhradenú pre nie nebezpečný odpad.

Železo a oceľ bude voľne zhromažďovaný na stavenisku. Prostredníctvom oprávnenej organizácie bude zabezpečené ich opätovné využitie.

Odpady č. kódu 150101, 150102, 150103 sa budú zhromažďovať oddelene a zabezpečí sa ich zhodnocovanie prostredníctvom oprávnenej organizácie.

Dodávateľ stavebných prác, ako pôvodca odpadov vznikajúcich pri jeho činnosti v rámci tejto akcie zodpovedá za ich zneškodňovanie alebo využitie a pri nakladaní s odpadmi je povinný dodržiavať § 19 zák. č. 409/2006 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vedenie evidenčného listu v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z. z. musí zabezpečiť na predpísanom tlačive. Musí zabezpečiť oddelené zhromažďovanie odpadov podľa druhov a ich zneškodňovanie alebo zhodnocovanie.

Konkrétny spôsob nakladania a množstvá produkovaných odpadov počas výstavby budú dokumentované pri kolaudačnom konaní na základe vedenej evidencie držiteľa – dodávateľa stavebných prác a dokladu od prevádzkovateľa skládky o uhradení poplatku za uloženie odpadov v zmysle zákona č. 17/2004 Z. z. a sprievodného listu nebezpečných odpadov od oprávnenej organizácie.

Na účely vedenia evidencie pri vzniku odpadu pôvodca ich zaradí podľa Katalógu odpadov. Evidencia sa pre všetky kategórie odpadov bude viesť samostatne na Evidenčnom liste odpadu. Evidenčný list odpadu sa vyplňa priebežne, ako odpad vzniká. Držiteľ odpadu – pôvodca uchováva Evidenčný list odpadu päť rokov.

Predpokladané druhy vzniknutých odpadov počas výstavby v členení podľa kategorizácie a Katalógu odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov je nasledovná:

Odpady: O – ostatný, N – nebezpečný

Kód	Názov druhu odpadu	Množstvo m ³	Kategória	Kód zhodnotenia / zneškodnenia *)
17 01 01	betón	95	O	R5 / D1
17 02 01	drevo	0,5	O	R1 / D1, D10

17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 170503	5	O	D1
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 170505	5	O	D1
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	25	O	D1

V zmysle prílohy č. 2 a 3 zákona NR SR č. 409/2006 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, sa bude s odpadmi nakladať nasledovne:

Zhodnotenie spôsobom R1 – Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom,

Zhodnotenie spôsobom R3 – Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov),

Zhodnotenie spôsobom R4 – Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín,

Zneškodnenie spôsobom D1 – Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme,

Zneškodnenie spôsobom D2 – Úprava pôdnymi procesmi,

Zneškodnenie spôsobom D10 – Spaľovanie na pevnine.

17 05 06 výkopová zemina, prebytočná bude využitá na vyrovnanie terénnych nerovností podľa požiadaviek investora

IV.2.4. Zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu

Počas výstavby

Negatívne účinky hluku a vibrácií sa prejavujú počas zemných výkopových prác, pri prejazde ťažkých mechanizmov, demolačných prácach, pri zarezávaní asfaltového krytu a pod.. Všetky spomínané práce sú však nevyhnutné k realizácii diela a preto je potrebná primeraná tolerancia zo strany obyvateľstva. Zo strany budúceho dodávateľa je zase potrebná minimalizácia prác s vysokou hladinou hluku, a ak sú tieto práce nutné tak je potrebné vykonať ich výhradne v pracovných dňoch v čase od 8:00 do 17:00.

Počas prevádzky

Negatívne účinky hluku a vibrácií sa počas prevádzky diela nepredpokladajú.

IV.2.5. Žiarenia

Žiarenie a iné fyzikálne polia sa nepredpokladajú.

IV.2.6. Nebezpečné látky

Pri výstavbe a prevádzke diela sa nebudú používať žiadne nebezpečné látky uvedené v prílohe č. 1 zákona č. 261/2002 Z.z.

IV.2.7. Vyvolané investície

Navrhovaná stavba si nevyžaduje žiadne podmieňujúce ani vyvolané investície.

IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

IV.3.1. Vplyv na vodu

Počas výstavby

Počas stavebných prác môže z kvalitatívneho hľadiska dochádzať ku kontaminácii podzemnej vody ropnými látkami pri poruchách a prípadných haváriách stavebných mechanizmov. Tiež môže dôjsť k ovplyvneniu úrovne hladiny pri stavebnom čerpaní. V najbližších domových studniach môže dôjsť k dočasnému zníženiu výdatnosti.

Počas prevádzky

Negatívne vplyvy pôsobiace na vodu sa pri normálnom prevádzkovom režime neočakávajú.

IV.3.2. Vplyv na pôdu a horninové prostredie

Počas výstavby

V priebehu výstavby možno vzhľadom využívanie stavebných mechanizmov očakávať nasledovné vplyvy na kvalitu a stabilitu pôd (resp. pôdných a horninových vlastností) nachádzajúcich sa v blízkosti stavby:

- *degradácia (rozpad)*
- *intoxikácia*
- *zhutnenie (kompakcia)*
- *narušenie reliéfu*

Počas prevádzky

Počas prevádzky celého diela sa negatívne vplyvy na pôdu neočakávajú.

IV.3.3. Vplyv na kvalitu ovzdušia

Počas výstavby

V priebehu výstavby možno vzhľadom na využívanie stavebných mechanizmov očakávať dočasný krátkodobý vplyv emisií na kvalitu ovzdušia.

Počas prevádzky

Vzhľadom na použitie moderných technológií, ktorých používanie je v súčasnosti už štandardom v rámci celej republiky je možné očakávať len výnimočne javy, ktoré môžu mať za následok zhoršenie kvality ovzdušia.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Počas výstavby

Realizácia stavby bude mať dočasný negatívny vplyv na životnú pohodu obyvateľstva v dôsledku výkopových prác (hluk, prach, vibrácie), ktoré je však možné očakávať pri každej stavbe tohto typu.

Počas prevádzky

Vplyv hluku, vibrácií a zápachu na obyvateľstvo sa pri normálnej prevádzke diela nepredpokladá.

IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná v území s prvým stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, mimo území európskeho významu, chránených vtáčích území a súčasnej sústavy chránených území. V širšom záujmovom území sa nachádza Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy, vyhlásené resp. navrhované chránené vtáčie územia a územia európskeho významu. Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na chránené územia vzhľadom na dostatočnú vzdialenosť hodnotíme ako nevýznamné. Záujmové územie je súčasťou hydrogeologickej štruktúry, časť ktorej bola vyhlásená Nariadením vlády SSR č. 46 z 19. apríla 1978 za prvú chránenú vodohospodársku oblasť na Slovensku. Všetky činnosti v tomto území sú limitované citovaným nariadením riadené príslušnými orgánmi s cieľom ochrany tejto unikátnej akumulácie podzemných vôd.

IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

IV.6.1. Vplyv na pôdu, horninové prostredie a vodu

Vplyv na pôdu, horninové prostredie a vodu sa počas **normálnej prevádzky** nepredpokladá.

IV.6.2. Vplyv na kvalitu ovzdušia

Vplyv na kvalitu ovzdušia sa nepredpokladá.

IV.6.3. Vplyv na prírodu

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na štruktúru krajiny a prírodu.

Vplyv navrhovanej činnosti na krajinu a prírodu hodnotíme ako nevýznamné.

IV.6.4. Narušenie pohody a kvality života

Možno konštatovať, že realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k významnému zvýšeniu koncentrácie imisí základných znečisťujúcich látok. Z posúdenia hlukových pomerov môžeme konštatovať, že realizovanie navrhovanej činnosti má na hodnotené okolie z hľadiska nepriaznivého hluku minimálny vplyv. Vplyvy na obyvateľstvo hodnotíme ako málo významné.

IV.6.5. Socio-ekonomické vplyvy

Vo všeobecnosti je produkcia vplyvov na socio–ekonomickú sféru determinovaná nedostatkom exaktných metód hodnotenia, väčšina vplyvov môže byť ohodnotená len s veľkým subjektívnym faktorom. Mnohé sociálne vplyvy sú nepriame a závisia od ekonomických zmien, ktoré sú prvotné a nadradené. Podstatný význam prevádzky zberného dvora je predovšetkým v ochrane životného prostredia. Ciele a prínosy projektu:

- riešenie zhodnocovania vyseparovaných komodít v zbernom regióne
- zabezpečenie odpadov ako zdroj druhotnej suroviny pre ďalšie použitie
- zníženie zaťaženia životného prostredia odpadmi
- šetrenie prírodných zdrojov

IV.6.6. Vplyvy na krajinu

Predmetná stavebná činnosť sa neprejaví negatívne na scenérii krajiny.

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa nepredpokladajú.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Medzi kvalitou životného prostredia a zdravotným stavom existuje jednoznačná paralela, avšak vybudovaním prevádzky zberného dvora sa nepredpokladá enormné zvýšenie koncentrácií menovaných polutantov v prostredí, ktoré by sa mohlo nejakým spôsobom podpísať pod výrazné zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva.

Z pohľadu pracovného prostredia, ktorá nie je priamo predmetom posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z.z. bude dominantným aspektom hluk generovaný pri manipulácii s odpadom. Na ochranu zamestnancov pred zdravotnými rizikami na pracovisku bude zamestnávateľ povinný vykonať súbor opatrení, ktoré sú definované v platných právnych predpisoch na úseku verejného zdravia a bezpečnosti práce.

IV.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Iné riziká počas realizácie stavby sa nepredpokladajú. V prípade havárií stavebných mechanizmov počas výstavby je dodávateľ povinný vzniknutú situáciu riešiť v zmysle platnej legislatívy. Napríklad zabezpečiť prostredie pred únikom pohonných hmôt do podzemných vôd a pod.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

IV.10.1. Pôda a horninové prostredie

Počas výstavby sa opatrenia musia sústrediť na elimináciu alebo aspoň na zmiernenie vplyvov spojených s vlastnou stavbou:

- v prípade degradácie pôdy po ukončení stavby je potrebné realizovať biologickú rekultiváciu dotknutého pôdneho fondu
- v prípade intoxikácie pôdy je potrebné ju dočasne vyradiť z poľnohospodárskeho využívania a realizovať biologickú rekultiváciu
- zhutnenie pôdy pri výstavbe je vratný charakter a je možné ho odstrániť použitím mechanickej rekultivácie v podobe hĺbkového kyprenia.

IV.10.2. Podzemná a povrchová voda

Proti prípadnému negatívnemu vplyvu na povrchovú a podzemnú vodu počas výstavby, je nutné sa sústrediť na elimináciu alebo aspoň na zmiernenie vplyvov spojených s vlastnou stavbou:

- používať a preferovať také technologické postupy, ktoré budú šetrné k vodám, zemné práce uskutočňovať v takom rozsahu aby nedochádzalo k narušeniu kvality podzemnej vody a vodného režimu, alebo len v nevyhnutnom rozsahu
- žiadna látka, odpad alebo vedľajší produkt použitej technológie znečisťujúca povrchovú a podzemnú vodu v danej lokalite nesmie prekročiť koncentrácie prevyšujúce platné normy
- zabezpečiť v priebehu výstavby dodržiavanie bezpečnostných predpisov pri manipulácii s ropnými produktmi a pravidelne kontrolovať stav mechanizačných prostriedkov
- nezriaďovať stavebné dvory v blízkosti vodných tokov a v územiach kde priepustnejšie horninové prostredie vychádza priamo na povrch alebo je tesne pri povrchu

IV.10.3. Ochrana vegetácie

Počas stavebných prác je nutné zabezpečiť, aby výkopové práce boli realizované v bezpečnej vzdialenosti od jestvujúcich stromov a aby nedošlo k poškodeniu stromov a ich koreňovej sústavy. V prípade priblíženia je treba stromy chrániť debnením.

IV.10.4. Havarijný plán

Na bezproblémové zvládnutie mimoriadnych situácií, ktorých vznik nemožno nikdy celkom vylúčiť, je potrebné vypracovať havarijný plán, aby dopady na zdravie, životné prostredie aj ekonomiku boli čo najnižšie.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade, ak by sa činnosť nerealizovala, nebolo by v zmysle zákona umožnené obyvateľom mesta, fyzickým a právnickým osobám odovzdávať autobatérie, kovy, plasty, papier a lepenku, pričom činnosť zberu odpadov v súčasnom rozsahu by pokračovala aj naďalej v rámci separovaného zberu a oddeleného zberu odpadov, nebola by naplnená

konceptia separácie odpadov, ktorá vytvára predpoklady optimálneho využívania vyseparovaných surovín a nakladania s odpadmi.

IV.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná výstavba je v súlade s koncepciou rozvoja Trnavského samosprávneho kraja. Územno-plánovaciu dokumentáciu v dotknutom území reprezentujú územné plány veľkých územných celkov, sídelných útvarov a zón, ktoré boli spracované v rôznych časových obdobiach. Sú to hlavne :

- ÚPD mesta Dunajská Streda (05/2005)

Územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre dotknuté územie je schválený ÚPN - VÚC Trnavského samosprávneho kraja.

IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Navrhovaná činnosť je v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zaradená do procesu zisťovacieho konania.

Predmetom predloženého zámeru je posúdenie odhadovaných vplyvov danej prevádzky. Zo strany navrhovateľa je nevyhnutné sústavne zabezpečovať plnenie povinností vyplývajúcich z predpisov na úseku štátnej správy odpadového hospodárstva.

Posúdenie poukázalo na skutočnosť, že posudzovaná činnosť **bude mať zanedbateľný vplyv na životné prostredie** dotknutého územia – lokálneho charakteru.

Pri dodržaní opatrení navrhovaných na ochranu jednotlivých zložiek prostredia nie je predpoklad, že dôjde k zhoršeniu kvality prostredia a činnosť nepredstavuje bezprostredné riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku.

Na základe tohto navrhovateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona. Podmienky, návrhy alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk jednotlivých orgánov k predmetnému zámeru, budú akceptované v plnom a objektívne možnom rozsahu.

Záver: Plánovaná investícia po realizácii nebude mať negatívny vplyv na súčasnú kvalitu životného prostredia hodnoteného územia a ani na zdravie obyvateľstva.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu

Na základe listu Okresného úradu Dunajská Streda, odboru starostlivosti o životné prostredie bolo upustené od variantného riešenia. Preto je možné vzájomne porovnať iba jeden navrhovaný realizačný a tzv. nulový variant, t. j. keby sa činnosť nerealizovala.

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pri tvorbe súboru kritérií je nutné definovať najvýznamnejšie environmentálne aspekty, t. j. tie oblasti, ktoré sú pre navrhovanú činnosť a prostredie, do ktorého je umiestnená relevantné.

Najdôležitejšími kritériami pri hodnotení variantu boli:

- súčasný stav jednotlivých zložiek životného prostredia hodnotený podľa kritérií daných právnymi predpismi platnými pre danú oblasť, resp. odporučeniami a z nej vyplývajúca únosnosť,
- súčasná zraniteľnosť zložiek životného prostredia dotknutého územia daná predovšetkým ich súčasnou environmentálnou záťažou a zraniteľnosťou voči výstupom z posudzovanej činnosti,
- súčasné poznatky o vývoji v tejto oblasti z hľadiska environmentálneho,
- bezpečnosť nakladania s odpadmi v navrhovanej prevádzke zberu odpadov z hľadiska prevádzky, zdravotné riziká, charakter a účel činnosti.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Rozhodujúcimi kritériami pre výber optimálneho variantu bola snaha o zachovanie životného prostredia, minimalizácia dopadov činnosti na prírodné prostredie a obyvateľov dotknutého územia.

Vzhľadom na to, že predmetná činnosť, neohrozí súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, ale prispeje k vylepšeniu nakladania s odpadmi, preto je predmetom hodnotenia len **variant nulový** a jeden **variant riešenia**.

Pri rešpektovaní navrhovaných opatrení neovplyvnia dotknuté územie spôsobom, ktorý by znamenal významné zvýšenie znečistenia prostredia a zmeny v jeho celkovej ekologickej stabilite. Tieto zistenia odôvodňujú predpoklad, že realizácia zámeru v dotknutom území je možná.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

V procese posudzovania vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne potenciálne závažné negatívne vplyvy, ktoré by v dôsledku realizovania navrhovanej činnosti významne ovplyvňovali kvalitu životného prostredia.

Posudzovaný realizačný variant považujeme z hľadiska jeho vplyvov na životné prostredie za realizovateľný.

Na základe tohto navrhovateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona. Požiadavky, návrhy, alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk oprávnených osôb k zámeru, budú akceptované v potrebnom a objektívne možnom rozsahu a budú predmetom projektu stavby a pre uvedenie navrhovanej činnosti do prevádzky v súlade s predpismi.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

Príloha č.1 Celková situácia stavby, *M 1:10 000*

Príloha č.2 Koordinačný výkres stavby, *M 1:250*

Príloha č.3 Pozdĺžny a priečny rez, *M 1:200/100*

Príloha č.4 Fotodokumentácia súčasného stavu územia

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov.

1. Zoznam textovej časti:

- textová časť zámeru pre hodnotenie vplyv investície na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z.
- autorizačné osvedčenie odborne spôsobilej osoby

2. Zoznam grafickej časti:

- Príloha č.1** Celková situácia stavby, *M 1:10 000*
- Príloha č.2** Koordinačný výkres stavby, *M 1:250*
- Príloha č.3** Pozdĺžny a priečny rez, *M 1:200/100*
- Príloha č.4** Fotodokumentácia súčasného stavu územia

3. Zoznam hlavných použitých materiálov:

- Atlas krajiny SR, 2002, MŽP SR Bratislava
- Správa o stave životného prostredia v roku 2011, 2012, MŽP SR, SAŽP, Bratislava
- Správa o vodnom hospodárstve SR v roku 2010, Bratislava, jún 2011
- Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2010-2011, SHMÚ Bratislava
- Kolektív, 2003: Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR Bratislava, 2003
- Príslušné zákony, vyhlášky a právne predpisy na úseku ochrany životného prostredia
- Internetové stránky: www.enviroportal.sk, www.shmu.sk, www.enviro.gov.sk, www.sazp.sk, www.environet.sk

Prehľad právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

1. Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší
2. Vyhláška 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší
3. Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
4. Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií
5. Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

6. Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
7. Vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
8. Zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov
9. Vyhláška MŽP SR č. 310/2013 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov
10. Vyhláška č. MŽP SR č. 315/2010 Z. z.
11. Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov

VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

V súčasnosti neboli vyžiadané žiadne stanoviská k navrhovanej činnosti.

VII.3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke podľa Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. Informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, z meraní a hodnotení týkajúcich sa danej lokality, z verejne dostupných zdrojov.

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Miesto : **Bratislava**

Dátum : **november 2015**

IX. Potvrdenie správnosti údajov

IX.1. Spracovatelia zámeru

Hlavný inžinier projektu : **Ing. Ľuboš Jakubec**

IX.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

Z Á M E R

**ZBERNÝ DVOR
DUNAJSKÁ STREDA**

Za spracovateľov zámeru :

.....
Ing. Ľuboš Jakubec
Hlavný inžinier projektu

Za navrhovateľa :

.....
JUDr. Zoltán Hájos
Primátor mesta